

Якби молодість знала

Влада декларує підтримку молодих фермерів. От тільки чи вистачить на це ресурсів

» стор. 2

Сталінізм на повен зріст

Відділ протидії корупції МВС Росії забажав подивитися фільм «Гарет Джонс», показ якого зірвали в Москві

» стор. 4

Ступи і жлукто конотопської Явдохи

Як конфіскували в 1931 році одяг через невиконання продпланів, для чого саджали у колиску ляльку та чому закопували жорна — розповідає краєзнавець Олександр Петрич

» стор. 13

Україна молода

Вівторок—середа, 19—20 жовтня 2021 року №108—109 (5840—5841)

Учорашні курси НБУ:
1\$ = 26,341 грн
1€ = 30,446 грн
1 рос. руб. = 0,366 грн

Готуємось до зимової сплячки

У ніч на 31 жовтня стрілки годинника переводимо на одну годину назад

» стор. 3

Не хвилюйтеся — спати можна довше.
Фото з сайту ukr.media.

Ігор Кузін

заступник міністра охорони здоров'я —
головний державний санітарний лікар України

«У нас надзвичайно стрімке поширення коронавірусної хвороби. Зараз завантаженість ліжок 50-60%. Ми тримаємо ситуацію на такому рівні».

■ ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ

Якби молодість знала

Влада декларує підтримку молодих фермерів.

От тільки чи вистачить на це ресурсів

Наталія НАПАДОВСЬКА

Президент Володимир Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання діяльності фермерських господарств» (законопроект № 4046), який Верховна Рада прийняла ще 24 вересня. Закон, безумовно, гарний, якби не значна кількість обмежень.

Згідно з документом, фермерським господарствам у перші три роки після створення надають допомогу за рахунок державного бюджету. Кабінет Міністрів щорічно повинен передбачати в проєкті державного бюджету України кошти на підтримку фермерських господарств. Органи місцевого самоврядування також можуть додавати в проєкти місцевих кошторисів витрати на підтримку таких господарств. Сьогодні фермерські та особисті селянські господарства спільно виробляють близько 50 відсотків валової сільськогосподарської продукції в Україні, але скільки з них керують молоді фермери — пояснювальна записка до закону не уточнює. Адже грошову допомогу за рахунок держбюджету надають тільки таким фермерським господарствам, де головою є особа віком до 35 років включно.

Також прийнятий закон уточнює (читай, обмежує. — Авт.) склад земель фермерських господарств, які претендують на державну підтримку. На таку допомогу можуть розраховувати лише новостворені фермерські садиби, сімейні фермерські господарства, фермерські господарства, розташовані в гірських населених пунктах та на поліських територіях. Зрозуміло, добре, що фермерам зі статусом сімейних фермерських господарств надається додаткова державна підтримка, в тому числі на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Але, як на мене, незрозумілим є пункт щодо виплати в розмірі 36 тис. грн за послуги сільськогосподарської консультації: коли, кому і за яким переліком питань її надаватимуть. Утім прийнятий документ, який голосно назвали «законом на підтримку молодих фермерів», повинен ще отримати фінансову складову під час захисту в парламенті бюджету-2022. Слухання в парламенті розпочнуться 20 жовтня. Для того, щоб підтримка молодих фермерів була реальною, необхідно не тільки передбачити необхідні кошти в бюджеті, а й домогтися, щоб ця стаття бюджету була захищеною, тобто її не можна було б скоротити або використати на інші потреби.

Очікується, що бюджетний процес цієї осені буде цікавішим, ніж зазвичай. Уряд підготував два проєкти: «базовий», виходячи з чинної податкової бази, та «розширений», який враховує ще не затверджені податкові ініціативи. Наразі Кабмін фактично поставив Верховну Раду перед необхідністю збільшити податки для фінансування інфраструктурних проєктів, зокрема й тих, які вже будують цього року, та й медицина, освіта, армія конче потребують збільшення фінансування. Чи залишаться щось молодим фермерам? ■

■ НА ФРОНТІ

Росіяни «накосячили», а Місія винувата

ОБСЄ призупиняє роботу на Донбасі під тиском окупантів через затримання Службою безпеки України бойовика на прізвище Косяк

Тарас ЗДОРОВИЛО

Збройні формування Російської Федерації продовжують ігнорувати режим припинення вогню та обстрілюють позиції Збройних сил України в зоні проведення ООС. Протягом затяжних святкових вихідних, які тривали чотири дні, бойовики «ЛНР» та «ДНР» 25 разів обстріляли українські позиції: в результаті ворожого вогню у п'ятницю, 15 жовтня, один військовослужбовець Об'єднаних сил отримав поранення. Стан його здоров'я — задовільний.

Якщо проаналізувати недільну добу, 17 жовтня, то з боку російсько-окупаційних військ було зафіксовано чотири порушення режиму припинення вогню.

Ворог обстрілював позиції української армії в напрямку Луганського й Талаківки, поблизу Кримського та Новозванівки. Окупанти гатили по наших бійцях зі станкових і ручних протитанкових гранатометів, а також великокаліберних кулеметів і стрілецької зброї. Втрат серед військовослужбов-

ців Об'єднаних сил цього дня не було.

На збройні провокації противника наші захисники відкривали вогонь у відповідь, змусивши його припинити вогневу активність. Станом на 7-му годину ранку 18 жовтня порушень режиму припинення вогню не зафіксовано.

Варто наголосити, що організація з безпеки і співробітництва в Європі призупинила свою спостережну місію на Донбасі після протестів біля її штаб-квартири в окупованому Донецьку. Про це заявив голова Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Яшар Халіт Чевік у коментарі Reuters в неділю, 17 жовтня.

«Через стурбованість за нашу безпеку і з правил і міркувань безпеки ми призупинили наші операції», — сказав Чевік.

Цього дня, як і напередодні, близько 200 проросійських демонстрантів пікетували штаб-квартиру СММ ОБСЄ в готелі Park Inn, вимагаючи звільнення бойовика «ЛНР» Андрія Косяка, затриманого українськими військовими біля Золотога. Reuters відзначає, що Місія ОБСЄ вже стикалася з протестами на

окупованій території, але цього разу демонстранти нібито заблокували вхід до готелю, де базуються спостерігачі.

При цьому Чевік зазначив, що спостерігачі поки не відчували загрози з боку протестувальників.

Нагадаємо, що 13 жовтня стало відомо, що українські військовослужбовці ЗСУ затримали бойовика «ЛНР» Андрія Косяка, який під приводом розмінування території вів розвідку залішених позицій Збройних сил України поблизу Золотога на Луганщині. На ньому була символіка так званого представництва «ЛНР» у СЦКК, при собі він мав пістолет Макарова. Служба безпеки України заявила, що Косяк має громадянство РФ, кримінальне минуле та обвинувачується в умисному вбивстві з 2010 року. В армії «ЛНР» він служив мінометником. На його мобільному телефоні виявили відео, що свідчить про участь в обстрілі позицій ЗСУ.

Слідчі СБУ повідомили Косяку про підозру у вчиненні злочину за ч. 2 ст. 260 (створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань) Кримінального кодексу України.

Після цього угруповання «ЛНР» заявило, що припинило всі контакти з Києвом у Спільному центрі контролю й координації та участь у ТКГ. Сепаратисти в Луганську заявляють, що Косяк був затриманий під час узгоджених з ОБСЄ робіт на КПП «Первомайськ — Золоте».

А 15 жовтня бойовики почали залучати людей до пікету й блокування готелю Park Inn у Донецьку, де базується місія ОБСЄ, обвинувачуючи спостерігачів у потуранні українським силовикам та вимагаючи від України звільнити Косяка. ■

■ ЗАРАЗА

Розваги лише для щеплених

П'ять регіонів України потрапили до «червоної» карантинної зони

Катерина БАЧИНСЬКА

Понад 9,5 тисячі випадків коронавірусу підтвердили в Україні за останню добу. До лікарень потрапили більш як 3 тисячі пацієнтів. Померли 177 хворих. У Міністерстві охорони здоров'я зазначають, що більшість госпіталізованих — це невакциновані люди. 97% ушпиталених із ковідом у вересні щеплені не були.

Ще чотири регіони відсьогодні — «червоні». Це Запорізька, Одеська, Донецька та Дніпропетровська області. Так минулої п'ятниці вирішила Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Щоб запобігти розповсюдженню коронавірусу, в учнів шкіл Дніпра й Запоріжжя відсьогодні запровадили осінні канікули — на тиждень раніше, ніж було заплановано. Відпочиватимуть діти сім днів. А от у львівських школярів (як, до речі, і в установах позашкільної освіти) сьогодні розпочалися двотижневі канікули. У місті почали діяти посилені карантинні обмеження. Стосуються вони закладів торгівлі, громадського харчу-

вання, салонів краси, музеїв, театрів та кінотеатрів. Дозволено працювати лише за умови вакцинації персоналу або наявності у працівників негативних ПЛР-тестів. Відвідувачів може бути не більше половини від загальної кількості місць. Масові заходи — заборонені. Але так само окрім тих, де всі організатори та учасники вакциновані або мають негативні ПЛР-тести.

Нагадаємо, від п'ятниці — у «червоній» карантинній зоні Херсонщина. Нині там критична ситуація з киснем у лікарнях. Через український перебіг коронавірусу, який спостерігають наразі у пацієнтів, влада планує відкрити ще один заклад для лікування COVID-хворих. Також стало відомо, що у Павлограді на Дніпропетровщині відсьогодні пільговиків не зможуть безкоштовно проїхати у громадському транспорті. Про це повідомили в міськраді. Йдеться про пенсіонерів та людей з інвалідністю третьої групи. У міськраді таке рішення пояснюють погіршенням ситуації з коронавірусом. І, зокрема, потраплянням регіону до «червоної» карантин-

Для поїздок між областями з 21 жовтня слід буде надати свідоцтво про вакцинацію від COVID-19 або ПЛР-тест на захворювання з негативним результатом.
Фото з сайту zib.com.ua.

ної зони. Тим часом темпи виявлення нових випадків COVID-19 протягом минулого тижня перевищили показники за минулий період на 11%. «У нас надзвичайно стрімке поширення коронавірусної хвороби. Лише за минулий тиждень було виявлено понад 105 тисяч нових випадків захворювання. Це на 11% відсотків більше, ніж тижнем раніше», — заявив заступник міністра охорони здоров'я — головний державний санітарний лікар Ігор Кузін. За його словами, пік очікувався на кінець жовтня і до середини листопада. Зараз — це початок активної хвилі, саме зростання кількості захворюваності. Тож варто щеплюватися і дотримуватися карантинних норм. Посадовець підкреслив, що також за минулий тиждень через ускладнення захворювання загинули близько 2 тис. 300 людей, що на 22% більше, ніж тижнем раніше. Більшість смер-

тельних випадків фіксується у старшій віковій категорії. На його думку, нині в Україні зайняті вже близько 57% ліжок для хворих на COVID-19. «Зараз завантаженість ліжок 50-60%. Ми тримаємо ситуацію на такому рівні. Є регіони, де перевантаження з ліжками. Ситуація залишається контрольованою. Аби так і було — вводяться карантинні обмеження по регіонах. Щодо ситуації з киснем — наразі все контрольовано», — наголосив Кузін. Він також додав, що сьогодні в Україні доступно понад 14 мільйонів доз різних вакцин. І нагадав, що з 21 жовтня набувають чинності нові правила міжобласних пасажирських перевезень. Для поїздок між областями слід буде надати свідоцтво про вакцинацію від COVID-19 або ПЛР-тест на захворювання із негативним результатом. Водночас ці правила не поширюватимуться на неповнолітніх. ■

■ СЕЗОННІ ЗМІНИ

Готуємось до зимової сплячки

У ніч на 31 жовтня стрілки годинника переводимо на одну годину назад

Ірина КИРПА

Остання неділя жовтня для нашої країни вже традиційно стане кордоном між літнім і зимовим часом. Політики не один рік сперечаються, наскільки є доцільним кожного сезону переводити стрілки на годинниках усіх українців, а медики зазначають, що період адаптації у людей в обох випадках займає майже два тижні.

Нагадаємо, що Верховна Рада підтримала законопроект №4201 авторства Руслана Стефанчука про скасування сезонного переведення годинників та встановлення на нашій території постійного

«зимового» часу. Однак нардепи провалили голосування законопроекту в другому читанні, а сам документ відправили на доопрацювання.

Відтоді будь-яких нових і свіжих ідей на цю тему ніхто не висував, імовірно, депутатам було просто не до того.

А ось на невідконтрольній українському уряду території Донбасу угруповання «ДНР» й «ЛНР» практикують відмову від переведення годинників за прикладом Росії. Аналогічно діє маріонеткова влада і в анексованому Криму. Отже, з сезонним переходом різниці у часі між підконтрольною та невідконтрольною Україні територія-

ми становитиме одну годину.

Самі українці в соціальних мережах періодично ведуть бурхливі дискусії на тему, чи є логіка в переведенні стрілок годинника взимку та восени, але досі так і не знайшли консенсусу щодо цього.

Багато хто визнає, що їм більше подобається жити за літнім часом, мовляв, увечері світліше, а тому безпечніше добиратися додому, а ось політикам більше до душі думка про те, щоб перевести стрілки годинників назавжди на зимовий час. Адже в такому випадку Україна отримує додатковий козир перед країною-агресором, маючи

постійну годину різниці між київським і московським часом.

До речі, минулого року саме так зробили відразу кілька країн ЄС, які вирішили показати добрий приклад країнам, що обрали демократичний шлях розвитку.

Адже ще в 2019 році Європарламент підтримав скасування обов'язкового переведення годинників на літній і зимовий час.

У Єврокомісії підкреслюють: яким би не було рішення кожної країни, воно повинно бути чітко скоординованим з іншими членами ЄС. Інакше це може завдати серйозних економічних збитків.

Ті країни, які відмовилися від постійних переходів на літній і зимовий час, в останній раз переведуть годинник у жовтні 2021 року.

Рішення Європарламенту — це ще не крок в цьому питанні: воно стане основою для майбутніх дискусій між країнами ЄС та для остаточного рішення. ■

■ ПРОЄКТИ

І Дніпро, і кручі

У Трахтемирові відкриють новий туристичний маршрут і краєзнавчий музей

Людмила НІКІТЕНКО
Черкаська область

Державний історико-культурний заповідник «Трахтемирів», який розташований неподалік Канева, наразі продовжує роботу з прокладання туристичного маршруту та створення краєзнавчого музею в селі Бучак. Реалізація цих проєктів відбувається за підтримки Українського культурного фонду.

Як повідомляють науковці заповідника, новий туристичний маршрут матиме назву «Трахтемирівська лука — серце Канівських гір», оскільки проходить між селами Григорівка та Бучак на Трахтемирівському півострові, який є центральною частиною Канівських гір. Лукою в українській мові називають дугоподібний вигин ріки чи берега.

«Головним об'єктом уваги для туристів є незвичний ландшафт цієї місцевості. Канівські гори відомі в геологічній науці як Канівські дислокації і вирізняються унікальною геологічною будовою, яка демонструє нам диво трансформації земної поверхні. Ці невисокі гори щільною сіткою вкриває розгалужена яружно-балкова мережа», — розповідають у Державному історико-культурному заповіднику «Трахтемирів». І додають, що для туристів особливо буде цікавим те, що новий маршрут представляє найбільш характерні природні екосистеми цієї місцевості — він поєднує лісову та лучну ділянки вздовж Дніпра, де вченими зафіксовано 15 червонокнижних видів флори та фауни. Тут пролягла південна межа природних грабово-дубових лісів. Половина маршруту проходить через лісовий масив Бучацька дача, друга половина — через лучну прибережну ділянку, яка подекуди включає старий фруктовий сад. Загалом це надзвичайно мальовнича місцевість.

«По маршруту розташовано 19 археологічних пам'яток, що входять до складу заповідника «Трахтемирів». Це поселення та городища переважно скіфської, зарубинецької, давньоруської та пізньосередньовічної епох», — говорять у заповіднику.

І уточнюють: на початку маршруту в селі Бучак є збережений вітряк, збудований ще в далекому 1946 році, там же найближчим часом має з'явитися Бучацький краєзнавчий музей. На маршруті зустрічаються кілька джерел із питною водою, а також гідрологічна пам'ятка Рожена криниця. Не забути й події Другої світової війни, що залишили тут свій трагічний слід під час Букринського плацдарму. У Бучаку на маршруті є братська могила загиблих воїнів, а перед Григорівкою на постаменті встановлено танк Т-34 на відзнаку форсування Дніпра — туди вестиме відгалуження маршруту.

«Туристичний маршрут розрахований на звичайних туристів без підготовки і буде відповідно маркований — там встановлять інформаційні схеми, вказівні та інші знаки», — підсумовують у Державному історико-культурному заповіднику «Трахтемирів». ■

Людмила НІКІТЕНКО

Знову прославився на всю країну Черкаський кардіологічний центр, у якого не так давно вперше здійснили пересадку серця. Цього разу його талановиті лікарі так само вперше провели транскатетерну імплантацію аортального клапана (TAVI), тобто замінили серцевий клапан на штучний за надсучасною технологією без єдиного розрізу на працюючому серці.

Вартість таких операцій за кордоном — до 40 тисяч євро. У Черкасах таку операцію зробили безкоштовно, оскільки купівлю клапана, а це 800 тисяч гривень, профінансувала держава.

Як повідомляє Олег Журба, завідувач відділення серцево-судинної хірургії кардіологічного центру, це перша така операція на Черкащині і велика подія як для самого кардіоцентру, так і для медицини всієї області.

«Зазвичай під час заміни аортального клапана зупиняють серце і роблять розріз на грудній клітці до 25 см. Така операція дає хороший ефект, але вимагає тривалої реабілітації», — розповідає Олег Журба. І уточнює, що у випадку проведення операції TAVI заміна клапана відбувалася через маленький отвір у стегновій артерії.

«Наша 60-річна пацієнтка почувається добре і вже готується до виписки. Відновлення тривало лічені дні замість «традиційних» двох тижнів», — веде далі пан Олег.

За його словами, Черкаський кардіоцентр — серед небагатьох медзакладів України, які роблять такого рівня операції. Сучасні технології та

■ ТЕХНОЛОГІЇ

Ні розрізу, ні швів

У Черкаському кардіоцентрі провели унікальну операцію: 60-річній пацієнтці замінили серцевий клапан на штучний

Лікарі Черкаського обласного кардіоцентру вперше замінили серцевий клапан на штучний. Фото із ФБ-сторінки Олега Журби.

сучасний підхід дають змогу пацієнтам отримати найкращий результат.

«Клапани для двох пацієнтів закупили за кошти з обласного бюджету.

Дякую Черкаській обласній раді та особисто депутату облради Олегу Петренку за підтримку кардіоцентру», — підсумовує Олег Журба. ■

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

■ ВИНАХОДИ

Рукотворний інтелект

Студенти і науковці вишу розробили кілька роботів із функціями автопілотів, стюартів і силовиків

помічником. Той сам відстежить можливі несанкціоновані візити на територію і чітко передасть усе побачене. Цього робота автори ідеї оснастили ще й функцією автопілота, тому він легко вираховує відстань до найближчих об'єктів і вправно вивертає на вільний простір.

Подібними функціями володіють також роботи-пожежники та системи-гуманоїди. Перші мають сенсори для ви-

значення загазованості, вологості, освітлення й здатні ідентифікувати пожежну небезпеку. А другі легко перетинають жваві автомобільні шляхи, залишаючись при цьому неушкодженими.

Не оминули розробники й тему, близьку до свого профілю. Зараз вони працюють над системою робота-стюарта, що вміє подавати каву, перевіряти квитки й прибирати сміття.

А також над схемою помічника пасажирів, що спроможний створювати комфортні умови у вагонах будь-якого транспорту. Подібні функції виконуватимуть й електронні гіді на залізничних вокзалах. Аби отримати максимум необхідної інформації, достатньо буде підключитися до роботи через звичайний персональний гаджет.

Кафедру інформаційних технологій у стінах цього університету було відкрито п'ять років тому. За цей час тут устигли створити лабораторії технологій штучного інтелекту, розумних машин та інтернету речей. Нова технічна база допомагає студентам і науковцям розробляти різні прилади і комп'ютерні програми. Системи-роботи стали свого роду підсумковим проєктом, який об'єднав цікаві пошуки та розробки минулих років. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Забули росіян спитати, кому давати Нобелівську премію миру

Спікер Державної Думи РФ В'ячеслав Володін 17 жовтня запропонував ввести процедуру відкликання Нобелівської премії миру. Про це він написав у своєму телеграм-каналі. На його думку, раніше цю премію отримували Горбачов і Обама, які допустили низку помилок. «Цілком очевидно, такими рішеннями премія дискредитована», — написав він. В'ячеслав Володін, якого Фонд боротьби з корупцією Олексія Навального зробив героєм розслідування під назвою «Закоханій у Путіна мільярдер», у своїй заяві нагадав, що у своєму заповіті Альфред Нобель вказав, що премія миру повинна призначатися «тому, хто внесе вагомий внесок у згуртування народів, ліквідацію або скорочення чисельності постійних армій або в розвиток мирних ініціатив». Володін, імовірно, вважає себе єдиною правомірною трактувальником заповітів Нобеля та контролером їхнього дотримання, хоча за його заявою чітко проглядається роздратування російської влади тим, що 8 жовтня Нобелівський комітет вручив премію головному редактору опозиційної до російської влади «Нової газети» Дмитру Муратову за «зусилля щодо захисту свободи вираження думок, які є передумовою демократії і встановлення міцного миру».

У ЄС зростає кількість прохачів притулку

Кількість прохачів притулку в країнах Євросоюзу значно зросла, у тому числі через значне збільшення кількості біженців з Афганістану. Як заявила директорка Європейського агентства з підтримки надання притулку (EASO) Ніна Грегорі, виданням медіагрупи Funke, згідно з попереднім звітом, у серпні 2021 року в ЄС було подано приблизно на 40 відсотків більше заяв про надання притулку, ніж за аналогічний період у попередньому році, повідомила в неділю, 17 серпня, агенція «Рейтер». Загалом у країнах ЄС у серпні 2021 року було зареєстровано 56 тисяч таких заяв. За словами очільниці EASO, лише афганські громадяни подали в серпні близько 10 тисяч заяв про надання притулку в ЄС. Частина цих заяв надійшла від тих, кого евакуювали з Афганістану літаками з аеропорту Кабула. Крім того, також афганці, які вже упродовж тривалого часу живуть у Європі, подавали клопотання про притулок, зазначила Грегорі. «Ми повинні готуватися до складної ситуації з міграційним рухом з Афганістану в Європу», — попередила очільниця EASO.

Глава Пентагону відвідує Чорноморський регіон

Державний секретар США з питань оборони Ллойд Остін вилетів у неділю, 17 жовтня, в Чорноморський регіон, щоб зміцнити союз з країнами, «які перебувають під тиском Росії», і висловити їм подяку Сполучених Штатів за їхній внесок у війну в Афганістані впродовж двох десятиліть. Як повідомляє «Франс Пресс», Ллойд Остін відвідає Грузію, Румунію та Україну, перш ніж взяти участь у саміті міністрів оборони НАТО, який відбудеться в Брюсселі 21-22 жовтня. «Ми запевняємо і зміцнюємо суверенітет країн, які перебувають на передовій лінії російської агресії», — заявив журналістам перед поїздом високопоставлений представник міністерства оборони США.

Із «Спутником V» не по дорозі

Російська вакцина «Спутник V» ще не схвалена Всесвітньою організацією охорони здоров'я. На цьому тлі вже сотні росіян побували в Сербії, щоб зробити щеплення препаратом «Пфайзер», повідомляє «Єврорньос». Російські «вакцинуристи» пояснюють своє рішення передусім тим, що щеплення схваленими в ЄС та США вакцинами дозволяє їм подорожувати по світу, гарантуватиме сильний захист від коронавірусу та дозволить без побоювань спілкуватися з рідними та друзями. Ціна такого туру становить щонайменше 300 доларів у залежності від послуг. За офіційними даними, вакцину в Сербії вже отримали понад 160 тисяч іноземних громадян. Частина росіян і мешканців окупованого Криму приїждять вакцинуватися визнаними в Європі вакцинами і до України. Впродовж доби неділі в Росії виявили 34 тис 303 нові випадки зараження COVID-19, повідомили в оперативному штабі боротьби з коронавірусом. Це рекорд за весь час пандемії.

Ігор ВІТОВИЧ

Прем'єр-міністр Чехії Андрей Бабіш заявив ще минулої п'ятниці, що не погодиться на пропозицію президента Мілоша Земана і не візьметься за місію формування нового кабінету міністрів. Він також оголосив, що рух ANO («Так»), який він очолює, піде в опозицію.

В інтерв'ю радіостанції Frekvence 1 Бабіш сказав, що він і його рух готові передати владу новоствореній правоцентристській урядовій більшості двох коаліцій — трипартійної SPOLU («Разом») і двопартійного альянсу — PIRSTAN. Остання коаліція була створена під ці парламентські вибори у складі «Піратської партії» (перший склад PIR у її назві). Другий склад у назві альянсу STAN є аббревіатурою від чеського «Старости і незалежні», тобто таке собі зібрання мерів міст та містечок і незалежних кандидатів.

Обидві коаліції, що складаються разом з п'яти партій, мають 108 місць у Палаті депутатів і відхилили пропозиції Бабіша про переговори про новий уряд за участю руху ANO, який у новому складі парламенту має 72 мандати.

Прем'єр-міністр повторив у радіоетері, що президент Земан у неділю, перед тим, як вирушити в лікарню, підтвердив своє зобов'язання доручити прем'єр-міністру місію сформування нового уряду. Бабіш хотів спочатку розповісти президенту про своє рішення, але з огляду на перебування Земана у відділенні інтенсивної терапії, зустріч перенесли до покращення стану здоров'я глави держави.

Рух ANO Бабіша отримав 72 місця на виборах до Палати депутатів, які відбулися 8 та 9 жовтня. Коаліція трьох пра-

■ БЛОКУВАННЯ

Замість одного «битого» Бабіша п'ять ще «не битих» коаліціантів

У Чехії домовилися про створення нової широкої коаліції

Петр Фіала: прем'єрське крісло наче й поруч, але сісти в нього поки що зась.

вих партій SPOLU налічує 71 депутата, але за неї було подано більше голосів, ніж за ANO. Президент Земан перед виборами заявив, що доручить місію формування нового уряду після формування лідеру найсильнішої партії, а не коаліції.

SPOLU та PIRSTAN розпочали переговори щодо створення спільного кабінету міністрів у середу. Групи учасників переговорів спочатку розробляють її програму, а потім обговорюють кадрові пропозиції.

Наразі коаліціанти узгодили, що новим главою уряду Чехії стане Петр Фіала, який,

у свою чергу, виклав на Чеському телебаченні проєкт державного бюджету на наступний рік. Розмір державних витрат має скоротитися до приблизно 300 мільярдів крон у порівнянні з запропонованим раніше бюджетом уряду Андрея Бабіша у розмірі 376,6 мільярдів крон. Фіала запевнив, що нова коаліція знає, на чому заощадити.

Найімовірнішому новому чеському прем'єр-міністру Петру Фіалі 57 років. Він має ступені професора, доктора філософії, займався викладацькою роботою, є депутатом пар-

ламенту Чехії та очолює з 2014 року Громадську демократичну партію.

Наразі чинний глава уряду Андрей Бабіш хоч і визнав свою поразку та заявив, що не претендує на посади, але все ж песимістично заявляє, що президент Земан перебуває в лікарні у відділі інтенсивної терапії, тому не може видати мандат на формування уряду Петру Фіалі та що така широка коаліція є нестійкою і вимагає багатьох внутрішніх узгоджень, тому новий уряд Чехії може бути сформований лише десь ближче до Різдва. ■

■ ТОТАЛІТАРИЗМ

Сталінізм на повен зріст

Відділ протидії корупції МВС Росії забажав подивитися фільм «Гарет Джонс», показ якого зірвали в Москві

Олег БОРОВСЬКИЙ

Російські правозахисники обурені інцидентом, що стався в осередку товариства «Меморіал» у центрі Москви 14 жовтня. Під час вечірнього показу фільму польської режисери Агнешки Холланд про Голодомор в Україні у 1932—1933 роках — «Гарет Джонс» (в українському прокаті під заголовком «Ціна правди»), до залу ввірвалося кілька десятків невідомих у масках. Зловмисники кричали: «Геть із Росії!», «Хулігани!» та «Фашисти!», повідомляє сайт Польського радіо. Речниця «Меморіалу» Юлія Орлова розповіла виданню «Медіазона», що нападники кричали «Всім на підлогу!», а потім залізли на сцену біля екрана і почали скандувати «Ганьба!» і «Не забудемо, не пробачимо!». За словами очевидців, напад знімали оператори російського федерального пропагандистського телеканала НТВ.

Організатором показу фільму був Польський інститут у Москві. У залі був присутнім директор цієї установи Пйотр Скведінський. Це не перший випадок у Росії, коли путінські хунвейбіни в масках намагаються перешкодити презентації виставок, книжок чи фільмів, присвячених сталінським злочинам.

Свідки події розповідають, що нападники вбігли до приміщення, де почався показ, і наказали присутнім лягти на підлогу. Люди в масках кричали, що в Росії немає місця «іноземним агентам». Таким

визначенням російська влада назвала товариство «Меморіал» за документування порушень прав людини і громадянських свобод у Росії та розслідування сталінських злочинів.

Як повідомляють свідки інциденту, все вказує, що хуліганський інцидент був організований російською владою. Титушок підвезли організовано і так само організовано вивели з зали за три хвилини до прибуття викликаного поліції. Організаторам вдалося затримати трьох зловмисників і передати їх поліції, яка майже негайно їх відпустила, як розповів телеканал «Настоящее время».

Водночас, як розповів радіостанції «Ехо Москви» голова «Меморіалу» Ян Рачинський, у поліції набагато більший інтерес викликали правозахисники, а не провокатори. Поліція заблокувала офіс, збрала особисті дані присутніх у залі глядачів та намагалася заарештувати організаторів показу. Глядачів та представників «Меморіалу» кілька годин не випускали з будівлі. На ручки дверей офісу повісили кайданки. Поліцейські спочатку відмовлялися пустити всередину адвокатів. Близько опівночі адвокатам вдалося увійти до будівлі, розповіла РБК юрист «Меморіалу» Наталія Морозова. З глядачів на той час уже взяли пояснення і відпустили. А вже наступного дня в офіс «Меморіалу» прийшли інші правоохоронці з вимогою надати їм додаткові документи, жодним чином не пов'язані з нападом, повідомив

пан Рачинський.

«15 жовтня голову правління Яна Рачинського викликали для пояснень у відділ економічної безпеки та протидії корупції МВС Росії. Крім того, поліція вимагає надати свідоцтво про реєстрацію «Меморіалу», копії статутних та установчих документів, а також копію фільму, показ якого був зірваний», йдеться у заяві «ПЕН-Москва» та Асоціації «Свободное слово», які оприлюднили заяву на захист «Меморіалу». Також на підтримку організації виступила «Міжнародна амністія» (Amnesty International), яка закликала російську владу ефективно й неупереджено розслідувати напад на офіс правозахисної організації.

Товариство «Меморіал» наголошує, що фільм Агнешки Холланд отримав акредитацію російського міністерства культури, а показ відбувся згідно з російським законодавством. У широкому російській прокаті фільм «Гарет Джонс» не виходив. Це історична драма, присвячена пам'яті жертв Голодомору. Фільм оповідає про подорож Радянським Союзом британського журналіста в 1930-х роках. Він приїхав у СРСР, щоб взяти інтерв'ю у Сталіна, і став свідком масових репресій і голоду в Україні. Джонс першим з журналістів розповів у західній пресі про те, що відбувається в Україні. Прем'єра картини відбулася в 2019 році на Берлінському міжнародному кінофестивалі, де фільм номінували на премію «Золотий ведмідь». Роль Гарета Джонса виконав відомий британський актор Джеймс Нортон.

Той, хто бачив фільм про Гарета Джонса, знає, що він не має ідеологічних кліше. Режисер робить акцент передусім на трагедії мільйонів людей — саме на трагедії, не на національності, не на етнічному походженні. І одночасно на трагедії самого Гарета Джонса, який думав не про те, як зберегти хороші відносини з радянським режимом, а про те, як сказати правду. ■

Вікторія КОВАЛЬОВА,
для «України молоді»

■ ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Діти, діти, де вас подіти?

Державне підприємство «Антонов» опікується трьома дитсадками, де виховуються понад 380 малюків

■ ФАХОВА ДУМКА

Методист закладу дошкільної освіти №329, заслужений працівник освіти України Міла Копенкова:

— Педагоги нашого дитсадка в рамках державної освітньої програми «Дитина» творчо реалізують десятки освітніх проєктів. Застосуємо в роботі з вихованцями нові технології і підходи (STEM-освіта, «LEGO — шість цеглинок», технологія лепбуку («книга на колінах»), мнемотехніка, інтегровані заняття, сучасні оздоровчі практики: фітбол-гімнастика, ігровий фітнес, технологія «Казкова фізкультура»). Зокрема, в рамках проєкту «Зі 100 доріг — одна моя. Професії моїх батьків» використовуємо сучасні інноваційні ігрові методики. Виховуємо в маленьких антоновців інтерес до літакобудування, повагу та гордість за досягнення підприємства на прикладі видатних людей — Олега Антонова, Петра Балабуєва, а також сімейних династій підприємства.

У садочку діти мають змогу побувати в ролі маленьких учених, пізнати світ у дослідницькій лабораторії, яка створена в закладі. Вони можуть випробувати себе в різних професіях, приміром стати кухарями та приготувати смаколики або майстрами з виготовлення музичних інструментів та влаштувати шумовий оркестр. У спортивних змаганнях головне не стільки перемога дітей, скільки їхня активна участь, вміння співпрацювати, радіти один за одного.

Японія, Нідерланди, Туреччина, Йорданія та інші. Навіть за відсутності законодавчих вимог багато роботодавців знаходять можливість пропонувати догляд за дітьми і тим самим отримують вищі економічні результати. Компанії пропо-

Найбільший з антоновських закладів дошкільної освіти — дитсадок №736 «Мрія» — відвідують 200 дітей.

нують різні опції нагляду за дітьми — від відомчих дитячих садків до цільових субсидій для працівників.

Приємно, що «Антонов» рухається в тренді найкращих світових практик. За словами директора з інфраструктури ДП «Антонов» Віктора Семенцова, підприємство в антоновських дитячих дошкільних закладах приділяє увагу авіаційній тематиці. Продовжує цю традицію і в рамках шефської роботи зі школами (загальноосвітніми київськими №203 та №83) і спеціалізованою школою І-ІІІ ступенів №96 імені О. К. Антонова. Не дивно, що в подальшому багато з його колишніх дошкільнят стають студентами Київського авіаційного фахового коледжу і філіалу Національного аерокосмічного університету імені М. С. Жуковського «ХАІ», які розташовані на території підприємства. Тепер вони приводять до цих садочків своїх малюків. ■

■ ДО РЕЧІ

Дитсадочок №266 «Бджілка», що по вулиці генерала Вітрука, побудований у 1959 році. Він є першим на підприємстві закладом для дітей працівників, які після переїзду конструкторського бюро з Новосибірська заснували КБ на чолі з О. К. Антоновим. Дошкільний заклад названо на честь Ан-14. Реконструювали його в 2017 році. Сьогодні тут виховуються 97 дітей. Штат педагогічних і технічних працівників становить 29 осіб.

Дитсадок №736 «Мрія» відкрито влітку 1986 року. З 1991 року його здали в оренду. Цей заклад серійний авіаза завод передав на ДП «Антонов» у 2014 році під час реорганізації держпідприємства. В 2014-му заклад відбудували. Наразі він розрахований на 200 дітей. Їх обслуговують 68 працівників.

Садочок №329 (по вулиці Туполева), створений у 1961 році, розраховано на 87 дітей і він є одним із зразкових у Шевченківському районі столиці та єдиним відомчим у цьому районі. В його штаті 35 співробітників.

Ганна ЯРОШЕНКО

6 жовтня Полтавський окружний адміністративний суд, визнавши протиправним та скасувавши розпорядження голови Шевченківської в місті Полтава районної ради Сергія Хавренкова, поновив на посаді його заступника Наталію Костіну — волонтерку, котра допомагає фронту із самого початку воєнного протистояння на Донбасі. Тепер райрада має сплатити на користь пані Наталії середній заробіток за три місяці вимушеного прогулу, судові витрати з оплати правничої допомоги, а також відшкодувати моральні збитки. Зрозуміло, все це — не з кишені очільника ради. А от судовий процес стосовно ймовірних порушень, допущених під час внутрішнього службового розслідування щодо можливого недотримання заступником голови райради антикорупційного законодавства, іще триває. У день винесення судового рішення про поновлення на посаді Наталія Костіна вже стала до роботи.

— Справедливість має торжествувати, — заявила вона. — Не мала сумніву в тому, що дії голови райради незаконні. Але виникало питання, яке рішення ухвалить суд, бо добре знаю стан сучасної судової системи місцевого рівня. І, відверто кажучи, була приємно вражена ухвалою Полтавського окружного адміністративного суду. Без сумніву, вона відповідає букві закону».

А що тим часом відбувається в Шевченківській райраді? Від 23 лютого тут так і не змогли скликати жодної сесії (про що «Україна молода» вже писала). Останнього разу її признали на 7 жовтня. Відгадайте з першого разу, відбулася вона чи ні? Звичайно ж, із незрозумілих причин її знову перенесли. Тим часом представники громадськості, чий питання давно мала б вирішити сесія (натомість вони

зависли в повітрі) і яким уже увірвався терпець, завітавши до голови райради, зачитали йому регламент її роботи, згідно з яким сесії мають скликатися не рідше одного разу на квартал, а із земельних питань — не рідше, ніж раз на місяць. Після цього на сайті райради почали з'являтися оголошення про засідання постійних депутатських комісій. Зокрема, останнім часом збирали три комісії, однак жодне засідання, знову ж таки, не відбулося через відсутність кворуму.

— Коли Сергій Хавренков своїм розпорядженням усунув мене з посади, зрозуміло, я все одно лишалася депутатом райради, спілкувалася з колегами з різних фракцій. Так от, чому члени постійних комісій так і не збираються на засідання? Бо винесені на їхній розгляд питання мають підкріплюватися

■ КРИЗА ВЛАДИ

І чим тут заРАДити

Суд поновив на посаді заступника голови Шевченківської в місті Полтава райради. А от жодної сесії цієї ради від лютого так і не скликали

пакетом документів. Тобто народні обранці мають володіти належною інформацією, — пояснює Наталія Костіна. — Інакше який сенс у цих зібраннях?

— А ви можете зібрати ті ж таки депутатські комісії згідно з регламентом райради? — допитуюся.

— Так, це входить до функцій заступника голови райради, — відповідає пані Наталія. — Але для цього голова й заступник мають працювати в тандемі, чути одне одного. Із головою ж як не було контакту, так і немає. Людина не робить жодних висновків. Прийшовши з бізнесу, Сергій Хавренков не орієнтується в тому, як має працювати орган місцевого самоврядування, і не хоче вчитися. Не маючи контакту з працівниками, депутатами, головою, по суті, блокує всю роботу ради. На сьогодні працює тільки виконком, та й то зі скрипом, адже там велика кількість вакантних посад, бракує фахівців, цілі відділи

Наталія Костіна: «Справедливість має торжествувати».

— порожні.

Водночас сам Сергій Хавренков вважає, що в усьому винні депутати, які ігнорують засідання постійних комісій, не з'являються на сесії. І це при тому, що вони обіцяли служити народу.

— Гаразд, а чи є якісь ва-

желі впливу на того ж таки голову райради? — цікавлюся.

— Їх два: або він сам має написати заяву про складання повноважень як людина, яка не впоралася зі своїми посадовими обов'язками, або ж депутатський корпус третьою голосів має оголосити йому недовіру. Гадаю, Сергій Хавренков якраз і боїться останнього, а тому то признає, то відміняє без оголошення причини сесії, — переконана Наталія Костіна. — Звернення про недовіру голови поки що немає. Хоч, припускаю, підписи депутатів уже зібрані.

Наступна означена дата сесії райради — 21 жовтня. Однак чи відбудеться вона, ніхто не знає.

— Ситуація трагікомічна, — визнає пані Наталія. — Сподіваюся на краще, на те, що ми врешті-решт зберемося і згідно з регламентом розглянемо питання, яких зібралось немало, — цього давно чекають від нас люди. ■

■ ДО ДАТИ

80-річчя розстрілу в Бабиному Яру

Не міряймося жертвами

Igor ДЕМ'ЯНЧУК
Київ

У ХХ ст. в Україні відбулися два сталінські геноциди (Голодомор та депортація кримських татар) і два гітлерівські (вбивства євреїв і ромів). Найбільша трагедія українського народу — Голодомор (Ізраїль, до речі, не визнав його геноцидом), а єврейського — Голокост (в Україні він став відомим злочинами в Бабиному Яру). Втрати українців більші, у відсотках значно переважають єврейські. Та українські втрати мали суттєвіші наслідки: наша культурна та політична еліта внаслідок репресій (проводилися одночасно із виморенням селянства) була винищена, єврейська в основному збереглася. Це в майбутньому стало одним із факторів того, що євреї створили свою успішну державу, а українці борсаються й досі. Є й другий фактор: німецького нацизму, ворога єврейства (і всього людства), вже нема, а російський імперіалізм і сьогодні намагається підкорити українців.

Наприкінці вересня 1941 р. нацисти розстріляли майже всіх євреїв, що залишилися в

окупованому Києві. Нині відзначається 80-річчя цього жахливого масового вбивства. Для українців Бабин Яр став символом нелюдської расової політики і настільки вразив числом жертв, що вони вважають їх найбільшими у Голокості. Але це не так.

«Енциклопедія Голокосту» (видання Яд ва-Шем) оцінила кількість знищених євреїв на території Польщі — 3 млн, СРСР — 1,2 млн. У «таборах смерті», створених нацистами в Польщі, було вбито: в Освенцімі 1,1-1,5 млн, в Трєблінці 750-810 тис., у Белжеці 600 тис., у Хелмно 320 тис., у Собіборі 250 тис., у Майданеку 60 тис. У Тростянці під Мінськом було вбито 200-250 тис. В Україні на околиці Львова був Янівський концтабір, де загинуло 140-200 тис. євреїв.

У Бабиному Яру число вбитих євреїв коливається від 33 тис. 771 (дані нацистських убивць) до 200 тис. (це явна вигадка «дослідників», бо стільки євреїв у Києві не було, до війни проживало 50 тис.). У жовтні число страчених (ясно, що не тільки євреїв) зросло до 51 тис. Наведена вище чисельність жертв є приблизною, оці-

ночною, а от нацистські звіти щодо Бабиного Яру можна вважати достовірними, бо в 1941-му вбивці не чекали на поразку і нічого не збиралися приховувати.

Розстріли в Бабиному Яру виконувала Зондеркоманда 4а Айнзатцгрупи С і 45-й 303-й батальйон німецької поліції. Розповіді про участь українців у розстрілах є брехнею. Українську народну міліцію ОУН німці розпустили в середині серпня 41-го після проголошення ОУН незалежності України; «Буковинського куреня» на той час у Києві не було (наприкінці 41-го він теж був розпущений німцями, багато членів репресовано). Українська допоміжна поліція — це не «націоналісти», вона була сформована німцями з громадян УРСР різних національностей, з військовополонених, озброєна була карабінами, автоматів і кулеметів не мала. У деяких місечках поліцаї брали участь у розстрілах, у Києві вони конвоювали євреїв та охороняли Сирецький концтабір. Злочини поліції засуджувати треба, та назва «українська» стосується саме території, хоча й українці в ній були. Деякі зашорені

сіоністи безсовісно звинувачують українців назагал. Покидьки є серед будь-якого народу: євреї працювали на гітлерівців (проти своїх) у юденратах, у єврейській поліції в гетто, у «таборах смерті» нацисти створили єврейські «зондеркоманди». Та не можна на цій підставі оголошувати євреїв гітлерівськими посіпаками.

Понад 5 тис. українців було розстріляно за допомогу євреям. Ізраїльський інститут катастрофи та героїзму Яд ва-Шем надав звання «праведників світу» 2659 громадянам України (12% усіх праведників, 4-те місце серед усіх країн).

Радянській владі слушно закидають приховування історії Бабиного Яру, справжньої картини трагедії. Але провина очільників СРСР є набагато більшою, про неї майже не згадують у суспільстві. На відміну від євреїв, які сподівалися на «гуманність» німців, Сталін, радянське керівництво знали про расову політику свого недавнього союзника, про загрозу євреям, але не евакуювали їх, не спрямували частину в партизанські загони, навіть не попередили про небезпеку, не надавши їм інфор-

мації. Не зроблено було нічого, Сталін підіграв Гітлеру.

Російсько-більшовицька влада довгий час замовчувала трагедію Бабиного Яру, забороняла зібрання у дні пам'яті. Завісу мовчання прорвав мітинг 29.09.1966 р., у якому брали участь І. Дзюба, В. Некрасов, Б. Антоненко-Давидович, дисидентська інтелігенція. Іван Дзюба у промові закликав до об'єднання українців та євреїв, звернувся до влади: «Мовчання стає спільником непради і несвободи».

Меморіал «Бабин Яр» має вшанувати пам'ять не лише страчених євреїв, а й інших жертв, яких було багато. Якщо радянська влада намагалася приховати єврейську трагедію, говорилося про безліких «радянських людей», то в концепції меморіалу, що фінансується російськими євреями, загибли цигани, українці (у тому числі члени ОУН, зокрема поетеса Олена Теліга), росіяни відсуваються на другий план. Художня концепція ускладнена, малозрозуміла.

Меґою меморіалу має бути нагадування (і не лише у траурні ювілеї) про всіх наших страчених співгромадян. ■

Цього річ в Україні зібрани рекордний урожай двох найголовніших агрокультур — пшениці та кукурудзи. Та чи стане це запорукою доступних цін на основні продукти харчування для населення?

■ ПРОПОЗИЦІЯ

Повірка лічильників води: за чиї кошти?

або Дерібан населення

Андрій МОРОЗ
Київ

До листопада 2017 року повірка та ремонт засобів квартирних приладів обліку води, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснювалася безкоштовно. Така «халява» для людей тривала недовго. Винахідливими чиновниками були внесені зміни в законодавство. Відтак із 29 листопада 2017 року повірка та ремонт засобів квартирних приладів обліку води, які є у власності фізичних осіб, здійснюється за кошти абонентів.

Як гриби після сприятливого дощу, зразу з'явилися комерційні підприємства з повірки лічильників. Усе заради людей. Адже громадяни можуть самостійно обрати підприємство, яке уповноважене проводити повірку засобів виміральної техніки, що перебувають в експлуатації. Для цього потрібно лише сплатити певну суму. За повірку одного лічильника — 300 гривень. А якщо у вас чотири лічильники, то й усі 1200 гривень.

Чиновники повинні бути послідовними. Чому не призначити, наприклад, періодичну повірку «без демонтажу та без зняття пломб» електролічильників за «кошти абонентів»? ■

■ ПОЛІТПАРНАС

Земля

О. ТКАЧЕНКО
Городище, Черкаська область

Земля — наша вічна планета,
Дарунок людині з небес,
Де ходим, кохаєм, живемо
Й століттями творим прогрес.
Вона нас годує й родини,
Наснагу й здоров'я дає,
На старість й в трагічну годину
Приймає у лоно своє.
...За землю точилися війни,

Вбивали солдати солдат,
А в них же лишалися дітки,
Мільйони сиріток, малят...
Розпались старенькі колгоспи,
Тепер агрофірми ростуть,
За частку землі, їхню долю
Селянам борги віддають.
Що буде з паями надалі,
Народ у тривозі чека:
Чи скуплять за безцінь магнати,
Чи в спадок лишиться земля?
Ми віримо партіям, Раді,
Державним структурам сповна.
Виж, «слуги народу», при владі —
Як стала товаром земля?

Іван ШОЛУДЬКО
Здолбунів, Рівненська область

Шановна редакціє, звертаюся до вас із дуже болючою для багатьох українців проблемою. Наші коміки при владі вирішили розпродати землю. Свого часу розпаювання землі було великою помилкою, якщо не диверсією проти нашого народного господарства та й усього селянства. Землю розпаювали тільки на папері, а на полях ніхто її не ділив. Якщо зараз хтось і захоче її продати, то не знайде свій пай у полі. Та й роздавали землю на той час лише тим, хто в той момент перебував у колгоспі. Але ж до створення колгоспів усі мали землю, луки, ліс, покоси біля річок. Наше село — приміське, тож багато селян працювало на залізниці, на цементному заводі, проте землю під час паювання в них забрали.
Після Другої світової війни сотні тисяч сі-

■ СІЛЬ ЗЕМЛІ

Чиї паї? Нових феодалів

Несправедливість породжує народний гнів

мей із Західної України було репресовано й вислано в Сибір. Моя сім'я належить саме до таких. Ми реабілітовані, проте держава так і не повернула нам ні землю, ні ліс, ні всього того, що було конфісковано в моєї родини. А зараз є такі, що ніколи не мали своєї землі і не працювали на ній, проте нахапали паїв. Чомусь у країнах Балтії тим, хто був репресований, повернули все їхнє майно і власність.
А зараз в Україні нові феодали захопи-

ли, як ті хижакі, величезну кількість землі і знущують з неї, адже головна їхня мета — зчужайніше заробити. У них тільки три агрокультури — соя, ріпак і кукурудза. По сім років сіють кукурудзу по кукурудзі, виснажуючи ґрунт. Вони не дбають, що буде далі, адже ця земля — не їхня.
Маю надію, що ці рядки потраплять на очі комусь із депутатів і вони жажнуть від того, що накоїли. ■

UA: Перший	КАНАЛ «1+1»	ІНТЕР	КАНАЛ «УКРАЇНА»	ICTV	НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 3.00 Геолокація: Волинь	06.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з «1+1»	05.30, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	06.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною	04.00 Скарб нації	06.00, 7.45 «Kids time»
06.30 М/ф «Чому зникла шапка-невидимка»	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини	07.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні	04.10 Еврика!	06.05 М/с «Том і Джеррі»
06.40 М/ф «Чого в лісі не буває»	09.25, 10.20 «Життя відомих людей-2021»	07.10, 8.10, 9.20 «Ранок «з Інтером»	09.00 Зірковий шлях. Новий сезон	04.15 Факти	06.40 М/ф «Том і Джеррі: чарівна каблучка»
06.50 М/ф «Хлопчик з вуздечкою»	11.15, 12.20, 14.15 «Твій день»	10.00, 11.00 «Корисна програма»	10.30 Т/с «Виходьте без дзвінка-3»	04.35, 20.20, 2.25 Громадянська оборона	07.50 «Орел і решка»
07.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 2.10, 5.10 Новини	14.45 «Одруження наосліп»	12.25 Х/ф «Кохання на кімнатних пальцях»	12.30 Історія одного злочину	06.30 Ранок у великому місті	10.00 Т/с «Надприродне»
07.05 Земля, наближена до неба	17.10 Т/с «Величне століття. Роксолана»	14.40, 15.35 «Речдок»	14.30, 15.30, 17.00 Т/с «Топтун»	08.45 Факти. Ранок	12.40 «Кохання на виживання»
07.20 Роздивись	20.43 «Преспорт»	16.25 «Речдок. Особий випадок»	20.10 «Говорить Україна»	09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм	14.40 Х/ф «Доктор Стрендж»
07.50 Буковинські загадки	20.45 Комедія «Моя улюблена Страшко»	18.00, 19.00, 4.20 «Стосується кожного»	21.00, 23.10 Т/с «Подорож до центру душі»	10.45 Х/ф «Таксі-2»	17.00 «Хто зверху?»
08.05 Т/с «Курорт»	21.30, 22.35, 23.55 Комедія «Свати»	20.00, 2.40 «Подорож до центру душі»	01.30 Телемагазин	12.35, 13.30 Х/ф «Таксі-3»	19.00 «Екси»
09.15 Телепродаж	23.45 ТСН. 10 вражаючих подій дня	21.00 «Речдок. Велика справа»	02.00 Гучна справа	12.45, 15.45 Факти. День	21.00 Х/ф «Три секунди»
09.50 Т/с «Серцебиття»	01.00 Комедія «Ейс Вентура: розшук домашніх тварин»	23.50 Х/ф «На глибині шести футів»	03.00 Реальна містика	14.50, 16.20, 22.25 Т/с «Пес»	23.05 Х/ф «100 футів»
11.35, 18.20 «По-людськи»	02.45 Комедія «Зоонаглядач»	01.40 Т/с «Прозріння»	5 канал		
12.35 Д/ф «Дикуни»	05.30 «Життя відомих людей»	03.10 Х/ф «Благі наміри»	09.00, 22.00 Час новин. Підсумки дня	17.45, 21.30 Т/с «Дільничний із ДВРЗ-2»	23.00 Д/с «Вирішальні битви Другої світової війни»
13.10, 1.25 Прозоро: про актуальне	06.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 0.00, 1.00, 3.00, 04.00, 5.00 Час новин	05.05 «Телемагазин»	10.10 Д/с «Секретні нацистські бази»	13.10, 18.00, 19.15 Х/ф	03.10 Обережно, діти!
14.00 UA:Фольк. Спогади	06.10 Д/с «Найнебезпечніші польоти»	07.10, 8.30, 21.30 Актуально. Економіка. Політика. Соціум	11.10, 17.10, 1.10, 5.10 Д/с «Великі танкові битви»	15.30 Час «Ч»	04.10 Фізкульт ура!
15.10, 21.45, 0.10, 2.45, 5.45 Спорт	15.40, 18.05 Т/с «Слід»	07.15 Д/с «Найекстремальніший»	5 канал		
15.20 Концерт «Кобза»	19.05 «Супермама»	08.35 Д/с «Історія навколо нас»	09.00, 22.00 Час новин. Підсумки дня	16.10, 0.10 Д/с «Повітряні воїни»	09.20 Квартирне питання
16.30 Д/ф «Боротьба за виживання»	20.15, 22.50 Т/с «Некероване кохання»	08.50 Мультифільм	10.10 Д/с «Секретні нацистські бази»	20.20, 2.00 «Дійові особи»	10.20 Дача бороданя
17.00 Прозоро: про головне	23.05 Т/с «Кріпосна»	04.30 «Зловмисники»	11.10, 17.10, 1.10, 5.10 Д/с «Великі танкові битви»	21.40 Час-Time	11.20, 18.00, 20.30 Удачний проєкт
19.10 Д/ф «Особливий загін. Суперчуття»	ПРЯМИЙ	05.30 Телемагазини	ФУТБОЛ-1		
20.00, 22.00 Д/ф «Дика природа Індонезії»	07.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.45 «Репортер». Новини	06.00, 8.00, 13.50, 20.55, 2.00 Топ-матч	07.50, 22.50 «EXTRA TIME»	14.00 Левиний рик	13.00, 0.40, 3.40 Корисні поради
23.00 Бігус Інфо	09.10, 10.10, 11.10, 12.10 «Новини країни»	06.10, 21.55 «FAN TALK»	08.40 «Геренвен» — «Аякс». Чемпіонат Нідерландів	15.00 Повітряні воїни	13.20 Сам собі кухар
00.25 Т/с «Бальтазар»	13.15 «Обідня перерва»	08.10 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	10.30, 19.00, 1.30, 3.35, 5.35 Топ-матч	16.00, 21.45 Як влаштований Всесвіт	13.30 Моя кухня
03.30 Х/ф «Тіні забутих предків»	14.10 «Великий день»	10.00, 15.00, 20.30, 22.45 Футбол NEWS	10.40 «Істанбул Башакшехір» — «Бешикташ». Чемпіонат Туреччини	17.00 Таємниці глибин із Джереми Вейдом	14.30 Правила виживання
НТН	16.10 «Час пік»	10.20 «Шахтар» — «Зоря». Чемпіонат України	12.30, 14.45 «Перша ONLINE»	17.55, 0.35 Секретні території	15.30, 1.40 Неймовірні історії кохання
06.15 «Свідок. Агенти»	17.10 «Ситуація»	12.10 «Великий футбол»	12.55 «Поділля» — «Прикарпаття». Чемпіонат України. Перша ліга	18.50 Дике виживання	16.30 Дачна відповідь
07.50, 9.00, 17.00, 2.45 «Випадковий свідок»	18.15 «Ехо України»	14.05 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру	15.15 «ПСВ» — «Зволле». Чемпіонат Нідерландів	19.50 Неймовірні винаходи	17.20 Затишна дача
08.30, 12.30, 16.30, 19.00, 2.15 «Свідок»	20.00 «Двобій»	15.20 «Чорноморець» — «Верес». Чемпіонат України	17.00 «Yellow»	20.50 Таємниця глибин із Джереми Вейдом	18.50 Шість соток
10.50, 13.00, 19.30 Т/с «CSI: Маямі»	21.00 «Нейтральна територія»	17.10 «EXTRA TIME»	17.10 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	22.40 Дикий і живий	22.10 Готуємо разом
14.45 Т/с «Вавилон — Берлін»	23.00 «Війна за незалежність»	18.00 Чемпіонат Туреччини. Огляд туру. Прем'єра	18.45 «Галатасарай» — «Коньяспор». Чемпіонат Туреччини	23.35 Таємні космічні катастрофи	23.50 Реальний секс
18.20 «Будьте здорові»	КАНАЛ «2+2»	18.45 «Галатасарай» — «Коньяспор». Чемпіонат Туреччини	19.10 «FAN TALK»	02.30 Вирішальні битви Другої світової	02.30 Формула любові
23.00, 3.15 Т/с «Нарко-3»	06.00 «Шалені перегони-2018»	20.45, 0.00 Yellow	21.00 «Нива» (Т) — «ВПК-Агро». Чемпіонат України. Перша ліга	03.20 Шалімов. Сто років як один день	03.20 Арт-простір
01.05 «Легенди бандитського Києва»	07.00 «ДжеДАІ-2020»	21.15 «Ніч Ліги чемпіонів»	23.40 «Уракан» — «Бока Хуніорс». Чемпіонат Аргентини	04.15 Правила виживання	04.10 М/ф
01.40 «Правда життя»	08.15 Т/с «Мисливці на реліквії»	21.50 «Минай» — «Десна». Чемпіонат України	01.45 «Інгулець» — «Рух». Чемпіонат України	05.05 Містична Україна	ТЕТ
02.50 «Правда життя. Професійні байки»	09.15 Х/ф «Громобій»	02.10 «ПСВ» — «Зволле». Чемпіонат Нідерландів	03.45 «Трабзонспор» — «Фенербахче». Чемпіонат Туреччини	06.30 «Топ Шоп»	06.00 ТЕТ Мультиранок
04.55 «Топ Shop»	11.25 Т/с «Звонар-2»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	МЕГА		
НЛО-ТБ	15.55, 16.55 «Загублений світ»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	06.00 Судить самі	06.30 «Топ Шоп»	09.30, 22.00 Т/с «Прибулець»
06.15 Телемагазин	17.55, 2.00 «Секретні матеріали»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	07.00 Страх у твоєму домі	08.00 М/с «Юху та його друзі»	10.30 Х/ф «Еон Флакс»
07.20 М/ф «Темний плащ»	18.15 «Спецкор»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	07.55 Бандитський Київ	08.25 «Ух ти show»	12.15 4 весілля
08.15 М/ф «Качині історії»	18.50 «ДжеДАІ»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	09.45, 1.30 Речовий доказ	09.00, 18.00 «Орел і решка. Перезавантаження»	13.10, 3.50 Панянка-селянка
09.30 Т/с «Друзі»	19.25 «Спорт Тайм»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	11.00 Довідник дикої природи	11.00, 20.00 «Орел і решка. Навколосвітня подорож»	15.00, 4.50 Зірки, чутки та Голлівуд
11.30 Мама реготала	19.30 «ДжеДАІ-2021»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	12.00 Гордість України	12.00 Т/с «Дикий янгол»	16.00 Богиня шопінгу
15.20 Т/с «Сишиш-шоу. Бар»	20.25, 21.30 Т/с «Козирне місце»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	13.00 Там, де нас нема	13.30, 21.00 «Інше життя»	18.00 Супержінка
16.30 Т/с «Суперкопи»	22.35, 0.10 Т/с «CSI: місце злочину»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	К2		
18.00 Т/с «Швидка»	02.15 «Відеоімба-2»	04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	06.30, 8.00 Телемагазин	14.30 Т/с «Бeverлі-Гіллз, 90210»	19.00 Одного разу під Полтавою
19.30 Т/с «Поліція Гаваїв»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	07.30 Видатні акторки. Топ	22.00 Т/с «Доктор Хаус»	23.00 Одного разу в Одесі
21.20 Т/с «Морська поліція: полювання на вбивць»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	08.20 Знаменитості	01.25 «Орел і решка. Шопінг»	23.30, 2.15, 3.15 Країна У-2
00.50 Мама реготала. Найкраще		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	К1		
СТБ		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	06.30 «Топ Шоп»	03.15 «Нічне життя»	00.00 Т/с «Нове життя Василяни Павлівни»
05.20 Т/с «Коли ми вдома»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	08.00 М/с «Юху та його друзі»		01.00 Танька і Володька
05.55 Т/с «Комісар Рекс»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	08.25 «Ух ти show»		05.50 Корисні підказки
09.0 «МастерШеф»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	09.00, 18.00 «Орел і решка. Перезавантаження»		
12.00, 14.50 Т/с «Сліпа»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	11.00, 20.00 «Орел і решка. Навколосвітня подорож»		
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-новини»		04.00 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	12.00 Т/с «Дикий янгол»		

UA: Перший	КАНАЛ «1+1»	ІНТЕР	КАНАЛ «УКРАЇНА»	ICTV	НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 3.00 Геолокація: Волинь	06.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з «1+1»	05.30, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	06.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною	03.55 Скарб нації	06.00, 7.50 «Kids time»
06.30 М/ф «Хто в лісі хазяїн?»				04.05 Еврика!	06.05 М/ф «Звірополос»
06.40 М/ф «Тяв та Гав»	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини	07.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні	04.10 Служба розшуку дітей	07.55 «Орел і решка»
06.50 М/ф «Справа доручається детективу Тедді»	09.25, 10.20 «Життя відомих людей-2021»	07.10, 8.10, 9.20 «Ранок з «Інтером»	09.00 Зірковий шлях. Новий сезон	04.15 Факти	10.00 Т/с «Надприродне»
07.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 2.10, 5.10 Новини	11.15, 12.20, 14.15 «Твій день»	10.00, 11.00 «Корисна програма»	10.30 Т/с «Виходьте без дзвінка-3»	04.40 Громадянська оборона	12.45 «Кохання на виживання»
07.05 Земля, наближена до неба	14.45 «Одруження наосліп»	12.25 Х/ф «Французький поцілунок»	12.30 Історія одного злочину	06.30 Ранок у великому місті	14.20 Х/ф «Джон Картер: між двох світів»
07.20 Роздивись	17.10 Т/с «Величне століття. Роксолана»	14.40, 15.35 «Речдок»	14.30, 15.30, 17.00 Т/с «Топтун»	08.45 Факти. Ранок	17.00 «Хто зверху?»
07.50 Буковинські загадки	20.43 «Преспорт»	16.25 «Речдок. Особливий випадок»	20.10 «Говорить Україна»	09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм	19.00 «Діти проти зірок»
08.05 Т/с «Курорт»	20.45 Комедія «Моя улюблена Страшко»	18.00, 19.00, 4.15 «Стосується кожного»	21.00, 23.10 Т/с «Подорож до центру душі»	10.10 «На трьох»	20.40 Х/ф «Втеча з Преторії»
09.15 Телепродаж	21.30, 22.35, 23.55 Комедія «Свати»	20.00, 2.40 «Подорожці»	01.30 Телемагазин	11.40, 13.30 Х/ф «Таксі-4»	22.45 Х/ф «Метелик»
09.50 Т/с «Серцебиття»	23.45 ТСН. 10 вражаючих подій дня	21.00 «Речдок. Велика справа»	02.00 Гучна справа	12.45, 15.45 Факти. День	01.35 «Вар'ята»
11.35, 18.20 «По-людськи»	01.00 Комедія «Ейс Вентура: коли природа кличе»	23.50 Х/ф «У полоні стихії»	03.00 Реальна містика	14.00 Т/с «Розтин покаже-2»	02.40 «Служба розшуку дітей»
12.35 Д/ф «Дикуни»	02.50 Комедія «Ейс Вентура: розшук домашніх тварин»	01.40 Т/с «Прозріння»	5 канал		
13.10, 1.25 Прозоро: про актуальне	05.30 «Життя відомих людей»	03.10 Х/ф «Зозуля с дипломом»	09.00, 22.00 Час новин. Підсумки дня	15.30 Час «Ч»	03.10 Обережно, діти!
14.00 UA:Фольк. Спогади		05.00 «Телемагазин»	10.10 Д/с «Секретні нацистські бази»	16.10, 0.10 Д/с «Повітряні війни»	04.10 Фізкульт ура!
15.10, 21.45, 0.10, 2.45, 5.45 Спорт			11.10, 17.10, 1.10, 5.10 Д/с «Великі танкові битви»	20.20, 2.00 «Велика політика»	
15.20 Концерт. Квартет «Гетьман»				21.40 Час-Time	
16.30 Д/ф «Боротьба за виживання»					
17.00 Прозоро: про головне	06.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 0.00, 1.00, 03.00, 4.00, 5.00 Час новин	07.10, 8.30, 21.30 Актуально. Економіка. Політика. Соціум		13.15, 18.10, 19.15 Х/ф	23.00 Д/с «Вирішальні битви Другої світової війни»
19.10 Д/ф «Особливий загін. Суперчуття»	06.10 Д/с «Найнебезпечніші польоти»	07.15 Д/с «Найекстремальніший»			
20.00, 22.00 Д/ф «Дика природа Індонезії»		08.35 Д/с «Історія навколо нас»			
23.00 Перша шпальта		08.50 Мультфільм			
00.25 Т/с «Бальтазар»					
03.30 Х/ф «Страчені світанки»					
НТН	ПРЯМИЙ	ФУТБОЛ-1	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»
06.20 «Будьте здорові»	19.05 «Супермама»	06.00, 8.00, 12.50 Топ-матч	09.30 «Інгулець» — «Рух». Чемпіонат України	15.00 Повітряні війни	09.20 Квартирне питання
07.55, 9.00, 17.00, 2.40 «Випадковий свідок»	20.15, 22.50 Т/с «Некероване кохання»	06.10 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	11.50 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	16.00, 21.45 Як влаштований Всесвіт	10.20 Дача бороданя
08.30, 12.30, 16.30, 19.00, 2.10 «Свідок»	23.05 Т/с «Кріпосна»	08.10 «Поділля» — «Прикарпаття». Чемпіонат України. Перша ліга	13.40 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру	17.00 Таємниці глибин із Джереми Вейдом	11.20, 18.00, 20.30 Удачний проєкт
10.50, 13.00, 19.30 Т/с «CSI: Маямі»		10.00, 15.00, 20.30, 22.45 Футбол NEWS	14.35 «Олександрія» — «Ворскла». Чемпіонат України	17.55, 0.35 Секретні території	13.00, 0.40, 3.40 Корисні поради
14.45 Т/с «Вавилон — Берлін»		10.20, 19.00 «Ніч Ліги чемпіонів»	16.25 «Ніч Ліги чемпіонів»	18.50, 22.40 Дике виживання	13.20 Сам собі кухар
18.20 «Вартість життя»		11.00, 19.40 «FAN TALK»	17.05 «FAN TALK»	19.50 Неймовірні винаходи	13.30 Моя кухня
23.00, 3.10 Т/с «Нарко-3»		13.00 «АЗ Алкмаар» — «Утрехт». Чемпіонат Нідерландів	18.55 «EXTRA TIME»	20.50 Дива нашого життя	14.30 Правила виживання
01.05 «Легенди бандитського Києва»		14.50, 22.30 Yellow	19.40 «Геренвен» — «Аякс». Чемпіонат Нідерландів	23.35 Таємні космічні катастрофи	15.30, 1.40 Неймовірні історії кохання
01.40 «Правда життя»		15.20 «Інгулець» — «Рух». Чемпіонат України	21.30, 4.15 Yellow	02.30 Вирішальні битви Другої світової	16.30 Дачна відповідь
02.45 «Правда життя. Професійні байки»		17.10 «Трабзонспор» — «Фенербахче». Чемпіонат Туреччини	21.40 «Чорноморець» — «Верес». Чемпіонат України	03.20 Олег Антонов — людина неба	17.20 Затишна дача
04.55 «Top Shop»		21.40 Чемпіонат Туреччини. Огляд туру	23.30, 1.30, 5.25 Топ-матч	04.20 Правила виживання	18.50 Шість соток
НЛО-ТБ	КАНАЛ «2+2»	ФУТБОЛ-2	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»
06.15 Телемагазин	06.00 «Шалені перегони-2018»	23.00 «Нива» (Т) — «ВПК-Агро». Чемпіонат України. Перша ліга	23.40 «Рівер Плейт» — «Сан-Лоренсо». Чемпіонат Аргентини	05.10 Містична Україна	22.10 Готуємо разом
07.20 М/ф «Темний плац»	07.00 «ДжеДАІ-2020»	00.45 «Шахтар» — «Зоря». Чемпіонат України	01.40 «ПСВ» — «Зволле». Чемпіонат Нідерландів		23.50 Реальний секс
08.15 М/ф «Качині історії»	08.20 Т/с «Мисливці на реліквії»	02.30 «Істанбул Башакшехір» — «Бешикташ». Чемпіонат Туреччини	03.25 LIVE. «Атлетіку Паранаенсі» — «Фламенгу». 1/2 фіналу. Кубок Бразилії		02.30 Формула любові
09.30 Т/с «Друзі»	09.20 Х/ф «Тюряга»				03.20 Арт-простір
11.30 Мама реготала	11.30 Т/с «Звонар-2»				04.10 М/ф
15.20 Т/с «Сишиш-шоу. Бар»	15.55, 16.55, 19.30 «Загублений світ»				ТЕТ
16.20 Т/с «Суперкопи»	17.55 «Секретні матеріали»				06.00 ТЕТ Мультиранок
18.00 Т/с «Швидка»	18.15 «Спецкор»				09.30, 22.00 Т/с «Прибулець»
19.30 Т/с «Поліція Гаваїв»	18.50 «ДжеДАІ»				10.30 Х/ф «Клони»
21.20 Т/с «Морська поліція: полювання на вбивць»	19.25 «Спорт Тайм»				12.15 4 весілля
01.00 Мама реготала. Найкраще	20.20, 21.25 Т/с «Козирне місце»				13.10, 3.50 Панянка-селянка
СТБ	22.25, 0.00 Т/с «CSI: місце злочину»				15.00, 4.50 Зірки, чутки та Галлівуд
05.20 Т/с «Комісар Рекс»	01.50 «Відеобімба-2»				16.00 Богиня шопінгу
09.40 «МастерШеф»	04.30 «Зловмисники»				18.00 Супержинка
12.00, 14.50 Т/с «Сліпа»	05.30 Телемагазини				19.00 Одного разу під Полтавою
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-новини»					23.00 Одного разу в Одесі
15.40, 18.05 Т/с «Слід»					23.30, 2.15, 3.15 Країна У-2
					00.00 Т/с «Нове життя Василя Павлівни»
					01.00 Танька і Володька
					05.50 Корисні підказки

UA: Перший	КАНАЛ «1+1»	ІНТЕР	КАНАЛ «УКРАЇНА»	ICTV	НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 3.00 Геолокація: Волинь	06.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з «1+1»	05.30, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	06.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною	04.05 Скарб нації	06.00, 7.25 «Kids time»
06.30 М/ф «Казка про доброго носорога»	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН	07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини	07.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні	04.15 Еврика!	06.05 М/ф
06.40 М/ф «Двоє справедливих курчат»	09.25, 10.20 «Життя відомих людей-2021»	07.10, 8.10, 9.20 «Ранок з «Інтером»	09.00 Зірковий шлях. Новий сезон	04.20 Факти	06.15 М/с «Том і Джеррі»
06.50 М/ф «Ведмедик і той, хто живе в річці»	11.15, 12.20, 14.15 «Твій день»	10.00, 11.00 «Корисна програма»	10.30 Т/с «Виходьте без дзвінка-3»	04.40 Громадянська оборона	06.15 М/с «Том і Джеррі»
07.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 2.10, 5.10 Новини	14.45 «Одруження наосліп»	12.25 Х/ф «Зустрінемося онлайн»	12.30 Історія одного злочину	06.30 Ранок у великому місті	09.30 Т/с «Надприродне»
07.05 Земля, наближена до неба	17.10 Т/с «Величне століття. Роксолана»	14.45, 15.40 «Речдок»	14.30, 15.30, 17.00 Т/с «Топтун»	08.45 Факти. Ранок	12.10 «Кохання на виживання»
07.20 Роздивись	20.36 «Проспорт»	16.30 «Речдок. Особливий випадок»	20.10 «Говорить Україна»	09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стопнієм	14.10 Х/ф «Метелик»
07.50 Буквинські загадки	20.38 «Чистопевы-2021»	18.00, 19.00, 3.40 «Стосується кожного»	21.00, 23.50 Т/с «Подорож до центру душі»	10.10 «На трьох»	16.55, 19.00 «Хто зверху?»
08.05 Т/с «Віктор Гюго: ворог держави»	20.45 Комедія «Моя улюблена Страшко»	21.00 «Речдок. Велика справа»	23.10 Слідами української екології. Кочове сміття. Частина третя	11.20, 13.30 Х/ф «Таксі-5»	21.00 Х/ф «Повітряна в'язниця»
09.15 Телепродаж	21.45 «Право на владу-2021»	21.00 «Речдок. Велика справа»	01.50 Телемагазин	12.45, 15.45 Факти. День	23.25 Х/ф «Транзит»
09.50 Т/с «Серцебиття»	00.45 ТСН. 10 вражаючих подій дня	01.35 Т/с «Прозріння»	02.20 Реальна містика	14.00 Т/с «Розтин покаже-2»	01.05 Х/ф «Під Сільвер-Лейк»
11.35, 18.20 «По-людськи»	00.55 Драма «Тринадцять»	04.35 М/ф	5 канал		
12.35 Д/ф «Дикуни»	02.55 Комедія «Ейс Вентура: коли природа кличе»	04.45 «Телемагазин»	09.00, 22.00 Час новин. Підсумки дня	15.00, 16.15 Т/с «Пес»	
13.10, 1.25 Прозоро: про актуальне	05.30 «Життя відомих людей»		10.10 Д/с «Секретні нацистські бази»	17.45, 21.30 Т/с «Дільничний із ДВРЗ-2»	
14.00 UA:Фольк. Спогади			11.10, 17.10, 1.10, 5.10 Д/с «Великі танкові битви»	18.45, 21.05 Факти. Вечір	
15.10, 21.45, 0.10, 2.45, 5.45 Спорт				20.20, 1.40 Антизомбі	
15.20 Д/ф «Бовсунівські бабусі»				23.35 Х/ф «Ескобар»	
16.30 Д/ф «Боротьба за виживання»				02.35 Я зняв!	
17.00 Прозоро: про головне	06.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 0.00, 1.00, 3.00, 04.00, 5.00 Час новин	07.10, 8.30, 21.30 Актуально. Економіка. Політика. Соціум		13.15, 18.00, 19.15 Х/ф	23.00 Д/с «Вирішальні битви Другої світової війни»
19.10 Д/ф «Особливий загін. Суперчуття»		07.15 Д/с «Найекстремальніший»		15.30 Час «Ч»	
20.00, 22.00 Д/ф «Дика природа Індонезії»		08.35, 12.40 Д/с «Історія навколо нас»		16.10 Таємниці війни	00.10 Д/с «Повітряні воїни»
23.00 Схеми. Корупція в деталях	06.10 Д/с «Найнебезпечніші польоти»	08.50 Мультифільм		20.20, 2.00 «Прямим текстом з Юрієм Луценком»	03.10 Обережно, діти!
00.25 Т/с «Бальтазар»				21.40 Час-Time	04.10 Фізкульт ура!
03.30 Х/ф «Білий птах із чорною ознакою»					
НТН	ПРЯМИЙ	ФУТБОЛ-1	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»
06.20 «Вартість життя»	20.15, 22.50 Т/с «Некероване кохання»	04.30 «Зловмисники»	08.45, 20.25 «Атлетіку Паранаенсі» — «Фламенгу». 1/2 фіналу.	15.00 Повітряні воїни	11.20, 18.00, 20.30 Удачний проєкт
07.55, 9.00, 17.00, 3.00 «Випадковий свідок»	23.05 Т/с «Кріпосна»	05.30 Телемагазини	10.30, 18.25 Yellow	16.00, 21.45 Як влаштований Всесвіт	13.00, 0.40, 3.40 Корисні поради
08.30, 12.30, 16.30, 19.00, 2.30 «Свідок»			10.40 «Минай» — «Десна». Чемпіонат України	17.00 Таємниці глибин із Джереми Вейдом	13.20 Сам собі кухар
10.50, 13.00, 19.30 Т/с «CSI: Маямі»	07.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 18.00 «Репортер». Новини	06.00, 8.00, 14.50, 21.30 Топ-матч	12.30 «EXTRA TIME»	17.55, 0.35 Секретні території	13.30 Моя кухня
14.45 Т/с «Вавилон — Берлін»	07.10, 8.10 «Новий день»	06.10 «Феснорд» — «Валвейк». Чемпіонат Нідерландів	13.20 «Галатасарай» — «Коньяспор». Чемпіонат Туреччини	18.50, 22.40 Дике виживання	14.30 Правила виживання
18.20, 1.55 «Правда життя»	09.10, 10.10, 11.10, 12.10 «Новини країни»	08.10 «Львів» — «Динамо». Чемпіонат України	15.10 Чемпіонат Туреччини. Огляд туру	19.50 Неймовірні винаходи	15.30, 1.40 Неймовірні історії кохання
23.00, 3.25 Т/с «Нарко-3»	13.15 «Обідня перерва»	10.00, 15.00, 19.45, 22.45 Футбол NEWS	15.55 «Ніч Ліги чемпіонів»	20.50 Магія океанів	16.30 Дачна відповідь
00.55 «Легенди бандитського Києва»	14.10 «Великий день»	10.20 «Ніч Ліги чемпіонів»	16.35 «FAN TALK»	23.35 Таємні космічні катастрофи	17.20 Затишна дача
03.05 «Речовий доказ»	16.10 «Час пік»	11.00 «FAN TALK»	18.35 «Чорноморець» — «Верес». Чемпіонат України	02.30 Вирішальні битви Другої світової	18.50 Шість соток
04.55 «Top Shop»	17.10 «Ситуація»	12.50 Yellow	22.15, 0.30 «УПЛ ONLINE»	03.20 Мерилін Монро	22.10 Готуємо разом
НЛО-ТБ	КАНАЛ «2+2»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»	КАНАЛ «УКРАЇНА»
06.15 Телемагазин	06.00 «Шалені перегони-2018»	13.00 «Геренвен» — «Аякс». Чемпіонат Нідерландів	22.40 «Шахтар» — «Зоря». Чемпіонат України	04.15 Правила виживання	23.50 Реальний секс
07.20 М/ф «Темний плащ»	07.00 «ДжеДАІ-2020»	15.20 «EXTRA TIME»	01.00 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	05.05 Містична Україна	02.30 Формула любові
08.15 М/ф «Качині історії»	08.50 Т/с «Мисливці на реліквії»	16.10 «Шахтар» — «Зоря». Чемпіонат України	02.50 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру		03.20 Арт-простір
09.30 Т/с «Друзі»	09.50 Х/ф «Гра на виживання»	18.00, 20.55 «Студія LIVE»	03.45 «Інгулець» — «Рух». Чемпіонат України	К1	04.10 М/ф
11.30 Мама реготала	11.25 Т/с «Звонар-2»	18.50 LIVE. Україна — Фарерські острови. Відбір до ЧС-2023	05.35 Топ-матч	06.30 «Top Shop»	
15.20 Т/с «Сишиш-шоу. Бар»	15.50, 16.55 «Загублений світ»	21.50 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру	МЕГА	08.00 М/с «Юху та його друзі»	
16.30 Т/с «Суперкопи»	17.55, 1.50 «Секретні матеріали»	23.00 «Оболонь» — «Краматорськ». Чемпіонат України. Перша ліга	06.00 Судить самі	08.35, 18.00 «Орел і решка. Перезавантаження»	ТЕТ
18.00 Т/с «Швидка»	18.15 «Спецкор»	00.45 «Атлетіку Паранаенсі» — «Фламенгу». 1/2 фіналу. Кубок Бразилії	07.00 Страх у твоєму домі	10.35, 20.00 «Орел і решка. Навколосвітня подорож»	06.00 ТЕТ Мультиранок
19.30 Т/с «Поліція Гаваяв»	18.50 «ДжеДАІ»	02.30 «Маріуполь» — «Металіст 1925 р.». Чемпіонат України	07.55 Бандитський Київ	11.30 Т/с «Дикий янгол»	09.30, 22.00 Т/с «Прибулець»
21.20 Т/с «Морська поліція: полювання на вбивць»	19.25 «Спорт Тайм»	04.15 «Хатайспор» — «Газіантеп». Чемпіонат Туреччини	09.45, 1.30 Речовий доказ	13.30, 21.00 «Інше життя»	10.30 Х/ф «Трансформери: помста полеглих»
00.50 Мама реготала. Найкраще	19.30 «Секретні матеріали-2021» (дайджест)	06.00, 8.15 «Перша ONLINE»	11.00 Довідник дикої природи	14.30 Т/с «Бeverлі-Гіллз, 90210»	13.15, 3.50 Панянка-селянка
СТБ	20.25, 21.25 Т/с «Козирне місце»	06.25 «Поділля» — «Прикарпаття». Чемпіонат України. Перша ліга	12.00 Великі українці	22.00 Т/с «Доктор Хаус»	15.00, 4.50 Зірки, чутки та Галлівуд
05.15 Т/с «Коли ми вдома»	22.25, 0.00 Т/с «CSI: місце злочину»		13.00 Там, де нас нема	01.25 «Орел і решка. Шопінг»	16.00 Богиня шопінгу
05.50 Т/с «Комісар Рекс»	02.05 «Відеоімба-2»		14.00 Левиний рик	02.15 Т/с «Три сестри»	18.00 Супержінка
08.55 «МастерШеф»				03.15 «Нічне життя»	19.00 Одного разу під Полтавою
12.00, 14.50 Т/с «Сліпа»				К2	23.00 Одного разу в Одесі
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-новини»				06.30, 8.00 Телемагазин	23.30, 2.15, 3.15 Країна У-2
15.40, 18.05 Т/с «Слід»				07.30 Видатні акторки. Топ	00.00 Т/с «Нове життя Василяни Павлівни»
19.05 «Супермама»				08.20 Знаменитості	01.00 Танька і Володька
				09.20 Квартирне питання	05.50 Корисні підказки
				10.20 Дача бородана	

UA: Перший	КАНАЛ «1+1»	ІНТЕР	КАНАЛ «УКРАЇНА»	ICTV	НОВИЙ КАНАЛ
06.00 Геолокація: Волинь	07.00, 6.00 «Життя відомих людей»	07.00 «Слово предстоятеля»	07.00, 15.00, 19.00 Сьогодні	05.15 Скарб нації	06.00 «Хто проти блондинок?»
06.30 М/ф «Як козаки куліш варили»	08.00 «Сніданок. Вихідний»	07.10 М/ф «Сімейка Крудс»	07.30 Т/с «Одна на двох»	05.25 Еврика!	08.00, 10.00 «Kids time»
06.40 М/ф «Як козаки у футбол грали»	10.00 «Світ навиворіт»	09.00 «Готуємо разом. Домашня кухня»	11.35, 15.20 Т/с «Пробудження любові»	05.30 Факти	08.05 М/ф «Робінзон Крузо: дуже заселений острів»
07.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 1.10, 5.10 Новини	18.30 «Світ навиворіт-12. Пакистан»	10.00 «Все для тебе»	16.00, 20.00 Т/с «Не говори мені про любов»	05.55 Антизомбі	10.05 «Орел і решка. Земляни»
07.05 Земля, наближена до неба	19.30, 4.55 ТСН	11.00 «Позачі»	21.00 Прем'єра! Шоу «Маска»	06.55, 2.25 Громадянська оборона	11.00 «Орел і решка. Чудеса світу»
07.20 Роздивись	20.13 «Преспорт»	12.00, 5.10 Х/ф «За двома зайцями»	23.30 Прем'єра! Що? Де? Коли?	07.50 Прихована небезпека	12.10 «Орел і решка»
07.50 Буковинські загадки	20.15 «Чистопnews-2021»	13.30 Х/ф «Весілля в Малинівці»	01.00, 2.15 Т/с «Топтун»	08.50 Т/с «Дільничний із ДВРЗ-2»	13.05 «Хто зверху?»
08.05 Т/с «Віктор Гюго: ворог держави»	20.20 «Маскарад»	15.30 Х/ф «Пес Барбос та незвичайний крос»	01.45 Телемагазин	10.45, 13.00 Х/ф «Погані хлопці»	15.05 М/ф «Секрети домашніх тварин»
09.10 Телепродаж	22.00 «Жіночий квартал-2021»	15.40 Х/ф «Самогонники»	04.20 Реальна містика	12.45 Факти. День	16.55 М/ф «Зоотрополіс»
09.40 Х/ф «Цар Соломон. Наймудріший з-поміж мудрих»	23.40 «Світське життя-2021»	16.00, 23.00 Х/ф «Іван Васильович змінює професію»	5 канал		
13.10 Прозоро: про актуальне	00.40 Комедія «Дитина Бріджит Джонс»	18.00 Х/ф «Діамантова рука»	09.10 Автопілот	13.15 Х/ф «Погані хлопці-2»	19.00 Х/ф «Тор»
14.00 UA:Фольк. Спогади	03.00 Комедія «Дядько Бак»	20.00 «Подобиці»	09.30 Майстри ремонту	18.45 Факти. Вечір	21.30 Х/ф «Тор-2. Царство темряви»
15.10, 21.45, 1.45, 5.45 Спорт	06.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 20.00, 0.00, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 Час новин	20.30 «Місце зустрічі. «Інтер»	10.15, 19.30, 0.35 Невигадані історії	19.10 Х/ф «Стрілець»	23.45 Х/ф «Геллфест»
15.20 Концерт	06.10 Д/с «Найнебезпечніші польоти»	01.00 Х/ф «Бєбі-бум»	10.35 Медекспертиза	21.45 Х/ф «Американський снайпер»	01.35 «Вар'яти»
16.30 Д/ф «Боротьба за виживання»		02.55 М/ф	11.10, 1.10 Д/с «Великі танкові битви»	00.25 Х/ф «Ескобар»	02.25 «Зона ночі»
17.00 Прозоро: про головне		03.15 Х/ф «Шельменко-денщик»		03.10 Я зняв!	
18.20 «По-людськи»					
19.10 Д/ф «Особливий загін. Суперчуття»		07.10 Д/с «Найекстримальніший»	09.10 Автопілот	12.15, 22.00 Концерт	21.00 Час новин. Підсумки дня
20.00 Д/ф «Тваринна зброя»		07.50, 8.50, 21.25 Актуально.	09.30 Майстри ремонту	15.15 Х/ф	21.20 Вечірній презЕдент
22.00 Х/ф «Білявка Мерилін»		08.15 Д/с «Неймовірно винаходи»	10.15, 19.30, 0.35 Невигадані історії	18.00 «Час за Гринвічем»	21.35 Вікно в Америку
02.00 Д/ф «Дикі тварини»		08.40 Натхнення	10.35 Медекспертиза	19.00 Д/с «Секретно: Друга світова війна»	23.30 Гончаренко рулить
03.30 ВУКРАЇНІ			11.10, 1.10 Д/с «Великі танкові битви»	20.10, 2.10, 5.10 Рандеву	00.10 Є сенс
04.00 Невідомі Карпати					03.10 Обережно, діти!
04.10 Енеїда					04.10 Фізкультура!
НТН	СТБ	13.50 Х/ф «12 раундів»	22.50 Україна — Фарерські острови. Відбір до ЧС-2023	23.30 «FAN TALK»	12.00 Затишна дача
05.50 Х/ф «Приятель небіжчика»	05.25, 10.55 Т/с «Некероване кохання»	16.00 Х/ф «12 раундів-2: перезавантаження»	00.35 «Верес» — «Маріуполь». Чемпіонат України	01.45 «Чорноморець» — «Львів». Чемпіонат України	12.50 Дача бороданя
07.50 Х/ф «Градус чорного Місяця»	07.50 «Неймовірна правда про зірок»	17.55 Х/ф «День Незалежності»	02.20 «Оболонь» — «Краматорськ». Чемпіонат України. Перша ліга		13.50 Майстри ремонту
09.40 Х/ф «Золотий ланцюг»	16.40 «Хата на тата»	20.45 Х/ф «День Незалежності: відродження»	04.05 «Ворскла» — «Шахтар». Чемпіонат України	МЕГА	14.20 Королева декору
11.20 «Легенди карного розшуку»	19.00 «Україна має талант»	23.00 Х/ф «Підстава»		08.45 Речовий доказ	17.10 Один за 100 годин
12.40 «Випадковий свідок. Навколо світу»	22.00 «МастерШеф»	00.45 Х/ф «Ромео+Джультета»	ФУТБОЛ-2	09.55 Правда життя	18.50 Шість соток
13.50, 19.30 Т/с «Коломбо»	08.45 «Щасливий сніданок»	03.05 «Цілком таємно-2017»	06.00 «Оболонь» — «Краматорськ». Чемпіонат України. Перша ліга	10.55, 18.05 У пошуках істини	22.10 Удачний проєкт
19.00, 2.20 «Свідок»	09.00 «Щасливе інтерв'ю»	05.30 Телемагазини	07.50 «Металіст 1925 р.» — «Інгулець». Чемпіонат України	12.05, 23.40 Секретні території	23.50 Реальний секс
23.05 Х/ф «Перегони»	10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.15 «Репортер». Новини	ФУТБОЛ-1	09.40, 12.20 «Студія LIVE»	13.05 Вирішальні битви Другої світової	00.40, 3.40 Корисні поради
01.05 «Таємниці кримінального світу»	10.10 «Соціальний статус»	06.00, 8.00, 22.00 Топ-матч	10.30, 4.00 Україна — Фарерські острови. Відбір до ЧС-2023	14.05, 21.00 Історія Китаю очима Майкла Вуда	01.40 Неймовірно історії кохання
02.50 «Випадковий свідок»	10.40 «Перша передача»	06.10 «FAN TALK»	12.50, 19.30, 21.30 Топ-матч	17.05 Магія океанів	02.30 Формула любові
03.20 «Речовий доказ»	11.15, 12.15 «Акценти»	08.10 «Хатайспор» — «Газантеп». Чемпіонат Туреччини	13.00, 13.30, 15.55, 16.15, 18.55, 1.20, 3.30 «УПЛ ONLINE»	19.00 Довідник дикої природи	03.20 Арт-простір
03.45 «Правда життя. Професійні байки»	13.15, 21.30 «Влада реготала»	10.00, 15.00, 20.15, 22.30 Футбол NEWS	13.15, 17.45 Футбол NEWS	00.40 Левиний рик	04.10 М/ф
04.45 «Top Shop»	13.45 «Новини від Христини»	10.20 «УПЛ. Розклад туру»	13.55 LIVE. «Верес» — «Маріуполь». Чемпіонат України	01.40, 5.30 Містична Україна	ТЕТ
НЛО-ТБ	14.15, 15.30 Концерт	11.15, 13.45, 15.20, 17.35, 19.00, 21.25 «УПЛ ONLINE»	14.15 Чемпіонат Туреччини. Огляд туру	02.30 Ризиковане життя	06.00 ТЕТ Мультиранок
06.15 Телемагазин	17.00 «Не наша Russia»	11.55 «Десна» — «Олександрія». Чемпіонат України	15.45 «Металіст 1925 р.» — «Інгулець». Чемпіонат України	05.45 Випадковий свідок	10.00 Х/ф «Принц наступник»
07.20 М/с «Небезпечна зона»	18.00 «Анатомія тижня»	14.15 Чемпіонат Туреччини. Огляд туру	16.55 LIVE. «Ворскла» — «Шахтар». Чемпіонат України		11.30 Х/ф «Дівчинка з сірниками»
08.40 М/ф «Стражі галактики»	20.00 «Культурна політика»	15.45 «Металіст 1925 р.» — «Інгулець». Чемпіонат України	19.40 «Єні Малатьяспор» — «Алтай». Чемпіонат Туреччини		12.30, 14.00, 15.30, 23.00 Одного разу під Полтавою
09.20 М/ф «Месники: найбільші герої землі»	20.30 «Війна за незалежність»	18.05 Чемпіонат Нідерландів. Огляд туру	21.40 «Десна» — «Олександрія». Чемпіонат України		13.30, 15.00, 2.15 Танька і Володька
10.20 М/ф «Аладдін»	21.00 «Прямий доказ»	19.25 LIVE. «Чорноморець» — «Львів». Чемпіонат України			16.30 Х/ф «Різдво з невдахами»
11.10 М/с «Сімпсонс»	22.00 «THE WEEK»				18.20 Х/ф «Двійник»
12.30 Мама реготала	23.00 «Вата-шоу»				20.30 Х/ф «Команда А»
19.00 Х/ф «Малюк на \$30 000 000»	06.00 «Шалені перегони-2018»				00.00, 1.00 Одного разу в Одесі
21.30 Х/ф «Відчайдушні напарники»	07.00 «ДжеДАІ-2020»				00.30, 1.45, 2.50 Країна У-2
23.50 Т/с «Спецпризначенці»	09.00 «Віпи і топи»				03.50 Панянка-селянка
00.50 Мама реготала. Найкраще	10.50 «Загублений світ»				05.50 Корисні підказки
	11.50 Х/ф «Великий переполох у Малому Китаї»				

UA: Перший	
06.00	Енеїда
07.00, 8.00, 8.55, 21.00, 0.05, 5.35	Новини
07.10	М/ф «Як козак щастя шукав»
07.20	М/ф «Як козаки наречених виручали»
07.40	М/ф «Як козаки на весіллі гуляли»
08.15	Д/ф «Дикі тварини»
09.00	Божественна літургія Православної церкви України
11.00	Недільна літургія Української греко-католицької церкви
12.30	Недільна свята меса римсько-католицької церкви в Україні
13.30	«Сильна»
14.35	Телепродаж
15.10	UA:Фольк. Спогади
16.25, 0.30	Х/ф «Білявка Мерилін»
19.55	Продам роботу. Дорого
21.25, 3.50	Х/ф «За будь-яку ціну»
23.25	#@)??\$ з Майклом Цуром
03.25	Геолокація: Волинь

НТН	
05.20	Х/ф «Вавилон ХХ»
07.05	«Слово предстоятеля»
07.15	«Випадковий свідок. Навколо світу»
09.35	Т/с «Коломбо»
18.30	«Легенди карного розшуку»
22.10	Х/ф «Мул»
00.15	Х/ф «Перегони»
02.10	«Речовий доказ»

НЛО-ТБ	
06.15	Телемагазин
07.20	М/с «Небезпечна зона»
08.40	М/ф «Стражи галактики»
09.20	М/ф «Месники: найбільші герої землі»
10.20	М/ф «Аладдін»
11.10	М/с «Сімперсон»
12.30	Мама реготала
19.00	Х/ф «Ефект метелика»
21.20	Х/ф «Ефект метелика-2»
23.00	Т/с «Спецпризначенці»
00.50	Мама реготала. Найкраще

СТБ	
04.45	Т/с «Рецепт кохання»
09.00	«МастерШеф»
13.45	«Супермама»
18.40	«Битва екстрасенсів»
21.00	«Один за всіх»
22.10	«Тасмуніці ДНК»
23.20	«Україна має талант»

ПРЯМИЙ	
09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00	«Репортер». Новини
09.10	«Медексперт»
10.10	«Про особисте»
11.15, 12.15	«Акценти»
13.10	«П'ята колонка»

КАНАЛ «1+1»	
07.00	«Життя відомих людей»
08.00	«Сніданок. Вихідний»
10.00	«Світ навиворіт-12. Пакистан»
11.00, 2.45	«Світ навиворіт»
18.30	«Світське життя-2021»
19.30, 4.35	«ТСН-тиждень»
21.00	«Танці з зірками-2021»
00.20	«Ліга сміху-2021»
06.00	Вікно в Америку
06.10, 0.15	Д/с «Найнебезпечніші польоти»
07.00, 8.00, 8.50, 15.00, 20.00, 0.00, 1.00, 3.00, 4.00	Час новин

13.40	«Запобіжник NEWS»
14.00, 15.30	Концерт
17.15	«Не наша Russia»
18.00	«Анатомія тижня»
20.00	«Прямий доказ»
20.20	«WATCHDOGS»
20.45	«Sound.ЧЕК»
21.00	«Великі новини»
22.00	«Влада реготала»
22.30	«Щасливий день із політиком»
23.00	«Вата-шоу»

КАНАЛ «2+2»	
06.00	«Шалені перегони-2018»
07.00	«ДжеДАІ-2020»
09.10, 23.55	«Загублений світ»
12.10	Х/ф «Леді Яструб»
14.45	Х/ф «Капітан Грім»
16.55	12-й тур ЧУ з футболу «Динамо» — «Дніпро-1»
19.00	Х/ф «Царство небесне»
21.50	Х/ф «Робін Гуд»
01.55	«Відеобімба-2»
04.25	«Найкраще»
04.30	«Зловмисники»
05.30	Телемагазини

ФУТБОЛ-1	
06.00, 8.00, 20.55, 1.20, 3.20, 5.30	Топ-матч
06.10, 17.10	«FAN TALK»
08.10	Україна — Фарерські острови. Відбір до ЧС-2023
10.00, 13.15, 14.45, 18.00, 19.45, 23.00	Футбол NEWS
10.20, 12.30, 13.00, 13.30, 15.55	«УПЛ ONLINE»
10.45	«Чорноморець» — «Львів». Чемпіонат України
13.55	LIVE. «Рух» — «Минай». Чемпіонат України

ІНТЕР	
06.35	Х/ф «Людина з Ріо»
09.00	«Готуємо разом»
10.00, 11.00, 12.00	«Інше життя»
12.50	«Речдок. Велика справа»
17.30	Х/ф «Страх над містом»
20.00	«Подорожі тижня»
22.00	Х/ф «Діамантова рука»
00.00	Х/ф «Весілля в Малинівці»
01.55	«Речдок»
07.10	Д/с «Найекстремальніший»
07.50, 21.25	Актуально. Економіка. Політика. Соціум
08.05	Невигадані історії
08.25	Воїн — це я!
08.35	Натхнення

16.25	Чемпіонат Туреччини. Огляд туру
19.10	LIVE. «Фенербахче» — «Аланьяспор». Чемпіонат Туреччини
21.10, 23.20	Yellow
21.20	«Великий футбол»
23.30	«Металіст» — «Поділля». Чемпіонат України. Перша ліга
01.30	«Аякс» — «ПСВ». Чемпіонат Нідерландів
03.40	«Вітесс» — «Гоу Ехед Іглз». Чемпіонат Нідерландів

ФУТБОЛ-2	
06.00, 20.20	«Верес» — «Маріуполь». Чемпіонат України
07.40, 10.05, 19.40, 22.10	«УПЛ ONLINE»
08.20	«Ворскла» — «Шахтар». Чемпіонат України
10.35	«Гезтепе» — «Трабзонспор». Чемпіонат Туреччини
12.25, 14.55	«Студія LIVE»
13.10	Україна — Фарерські острови. Відбір до ЧС-2023
15.25	LIVE. «Вітесс» — «Гоу Ехед Іглз». Чемпіонат Нідерландів
16.15, 18.30	Yellow
17.25	Топ-матч
17.40	LIVE. «Аякс» — «ПСВ». Чемпіонат Нідерландів
22.40	«FAN TALK»
00.30	«Рух» — «Минай». Чемпіонат України
02.20	«Фенербахче» — «Аланьяспор». Чемпіонат Туреччини

КАНАЛ «УКРАЇНА»	
05.50	Сьогодні
06.50, 4.20	Реальна містика
08.50	Т/с «Торкнутись серця»
12.45	Т/с «Кришталева мрія»
17.00, 21.00	Т/с «Сім'я і трохи справедливості»
19.00	Сьогодні. Підсумки з Олегом Панютю
23.00, 2.00	Т/с «Одна на двох»
01.30	Телемагазин
03.50	Гучна справа
05.30	Т/с «Топтун»

5 канал	
09.00	Божественна літургія ПЦУ
11.00	Божественна літургія УГКЦ
12.15	Індійський фільм
15.15, 22.00	Концерт
04.10	«Чорноморець» — «Львів». Чемпіонат України

МЕГА	
06.15	Випадковий свідок
08.45	Речовий доказ
09.55	Правда життя
10.55, 17.50	У пошуках істини
11.50, 23.40	Секретні території
12.50	Вирішальні битви Другої світової
13.50, 21.00	Історія Китаю очима Майкла Вуда
16.50	Магія океанів
18.50	Довідник дикої природи
00.40	Левиний рик
01.40, 5.05	Містична Україна
02.30	Бандитська Одеса

К1	
06.30	«Тор Shop»
08.00	М/с «Кротик і Панда»
08.35	«Ух ти show»
09.40	«Орел і решка. Шопінг»

ICTV	
05.15	Скарб нації
05.25	Еврика!
05.30	Факти
05.55	Не дай себе обдурити
06.55	Прихована небезпека
07.50, 1.35	Антизомбі
08.50	Секретний фронт
09.50	Громадянська оборона
10.50, 13.00	Х/ф «Я — робот»
12.45	Факти. День
13.15	Х/ф «Хенкок»
15.00	Т/с «Пес»
18.45	Факти тижня
21.15	Х/ф «Солт»
23.10	Х/ф «Атомна блондинка»
02.30	Я зняв!
18.00, 2.00, 5.00	Підсумки тижня з Анною Мірошниченко
19.00	«Прямим текстом з Юрієм Луценком»
20.10	Машина часу
21.00	Час новин. Підсумки дня

10.30	Х/ф «Неймовірна подорож містера Співета»
12.30	Х/ф «Велика гра»
14.00	«Орел і решка. Навколо світу»
00.00	Т/с «Ганнібал»
03.15	«Нічне життя»

K2	
06.30	Телемагазин
07.30	Рекордсмени Голлівуда: зворотний відлік
09.30	Ідеї ремонту
10.20	Один за 100 годин
12.00	Правила життя
13.40	Правила виживання
14.40	Шість соток
18.00, 22.10	Удачний проєкт
20.30	Дача бороданя
23.50	Реальний секс
00.40, 3.40	Корисні поради
01.40	Формула любові
03.20	Арт-простір
04.10	М/ф

НОВИЙ КАНАЛ	
06.00, 0.00	«Вар'яти»
06.45, 8.35	«Kids time»
06.50	М/с «Том і Джеррі»
07.25	М/ф «Том і Джеррі: чарівна каблучка»
08.40	М/ф «Хоп»
10.35	М/ф «Секрети домашніх тварин»
12.20	М/ф «Зоотрополіс»
14.25	Х/ф «Тор»
16.45	Х/ф «Тор-2. Царство темряви»
19.00	Х/ф «Тор-3. Рагнарок»
21.45	Х/ф «Неймовірний Халк»
21.20	Вечірній презЕдент
21.30	Вечір з Яніною Соколовою
01.10	Д/с «Великі танкові битви»
03.10	Обережно, діти!
04.10	Фізкульт ура!

TET	
06.00	TET Мультиранок
10.00	М/ф «Ретчет і Кланк: галактичні рейнджери»
11.30	Х/ф «Нове вбрання короля»
12.30, 14.00, 15.30, 23.00	Одного разу під Полтавою
13.30, 15.00, 16.30	Танька і Володька
17.00	Х/ф «Форсаж»
19.00	Х/ф «Подвійний форсаж»
21.00	Х/ф «Потрійний форсаж: Токійський дрефт»
00.00, 1.00, 2.15	Одного разу в Одесі
00.30, 1.45, 2.45	Країна У-2
03.50	Панянка-селянка
05.50	Корисні підказки

Україна молода

ГОЛОВНА | НОВИНИ | ПОЛІТИКА | ЕКОНОМІКА | СУСПІЛЬСТВО | ІСТОРІЯ | ЗДОРОВ'Я | КУЛЬТУРА

У БРИТАНІЇ ПОЧАВСЯ РЕФЕРЕНДУМ ПРО ВИХІД КРАЇНИ З ЄВРОСОЮЗУ

У Великобританії почалося голосування на референдумі, який повинен визначити подальшу долю членства країни в ЄС. >>

ПОЛІТИКА

Чим багаті: Україна як сировинний придаток Європи
Пам'ятаєш димайри? Тисячі гривень повоює замість нових брендів, що прокладають собі шлях на міжнародний ринок

www.umoloda.kyiv.ua

МУЗЕЙНИЙ ПРОВУЛОК

Ступи і жлукто конотопської Явдохи

Як конфіскували в 1931 році одяг через невиконання продпланів, для чого саджали у колиску ляльку та чому закопували жорна — розповідає краєзнавець Олександр Петрич

Валентина САМЧЕНКО

Буквально днями виповнюється два роки, як Олександр та Валентина Петричі в Конотопі офіційно презентували відкриття свого приватного музею. І до того вже тривалий період до подружжя заходили люди подивитися на різні речі «як у бабусі», які збирав господар. А останнім часом, незважаючи на карантин, побували на подвір'ї більшими чи меншими групами сотні відвідувачів: школярі від наймолодших, студенти, пластуни, курсанти, військові, туристи зі Львова, Сум, Шостки, Києва, Харкова.

Нині залюблені в історію конотопці для детального ознайомлення з минулим своїх міста і прикордонного краю загалом — найвизначнішою подією якого була переможна над москвитами битва 1659 року, яку, зрозуміло, понад 300 літ замовчували, — першочергово радять зайти саме до Петричів. Бо тут на першому плані — не про конотопську відьму. Хоча слів із відомого однойменного твору (1833) Григорія Квітки-Основ'яненка не викинеш, і в розповіді про жлукто Олександр Петрич усе ж згадає Явдоху Зубиху.

П'ять поколінь — в одній колісці

Петричі в Конотопі на Сумщині живуть у районі Загребелля — один із провулків вулиці Пушкіна. До себе доставити пропонують навіть ретро-машиною — відреставрованим «Запорожцем» 1994 (останнього) року випуску, а цій марці загалом нещодавно виповнилося 60. Хоча пан Олександр і сучаснішим авто може довести у свій музей з іншого кінця міста. (Забігаючи наперед: в обійсті можна побачити й «Мерседес» — утім це друкерська машинка відомого виробника).

За звичайнісіньким парканом — не надто просторий двір. На куті будинку вгору — емблема з колесом із написом «Приватний музей родини Петрич». Ліворуч — ніби гойдалка, втім уже через хвилину розумієш, що це підвішені великі ваги, на обох кінцях яких є сидіння-шальки на ланцюгах. На одне з них акуратно сідає гість, а на інше виставляють металеві великі і малі гири з... 1897 року — і називає пан Олександр вагу відвідувача у пудах (16,380 кг) і фунтах (410 г).

Олександр Петрич каже, що все життя щось збирав, ще з дитинства: марки, сірникові етикетки, монетки. А згодом захотілося збирати речі, які вийшли зі вжитку; зберегти пам'ять про простих людей, зокрема і найрідніших. «Один дід хлібороб був, займався сільським господарством, — розповідає ентузіаст, водій за фактом. — А другий — столяр, тесля, стельмах, бондар і швець — все в одній особі. І забажалося доставити пам'ять про ті ремесла та побут своїх попередників».

Кожен експонат у великому зібранні колекціонера має свою історію. Скажімо, коліс-

Валентина та Олександр Петричі облаштували в Конотопі приватний музей. Фото зі сторінки музею у фейсбуці.

ка початку ХХ століття з села Гути Конотопського району, в якій росло п'ять поколінь дітей однієї родини. Висить у приміщенні, як годиться, на чотирьох мотузках (вервечках), на гакові, укріпленому на сволюку. «До бильця прив'язували ще один мотузок — почіпку; петельку на вільному кінці якого мати надівала собі на ногу, щоб гойдати немовля, коли руки зайняті якоюсь роботою, — розповідає господар. — Заборонялось колісати порожню колиску, щоб не наклікати біди на дитину, а також не можна було гойдати її удвох, бо це, вважали, могло спричинити сварку в сім'ї. В родині коліска завжди одна — і цим символізує збереження традицій, тілесну і духовну спадкоємність поколінь. Коли дитина підросла, у колиску клали ляльку, яка мала охороняти місце від нечистої сили до народження наступного продовжувача роду. Дитинку клали головою на схід сонця, що теж мало вагоме символічне значення, а під подушечку — чебрець, м'яту, безсмертник, материнку, полин».

Сани-копанічки та «лускавки»

Як раніше, так і нині не варто товкти воду в ступі. Утім саме ці емності українці раніше активно використовували для подрібнення зерна на крупу, очищали його від лушпиння, товкли мак, пшеницю на кутю. Великі ступи виготовляли з твердих порід дерева (дуба, бука, ясеня), а товкач — із сосни. Для полегшення роботи майстрували і ножні ступи, одна з них є на подвір'ї Петричів.

Особлива гордість — 150-річне жлукто із села Козацьке, можна вважати, стародавній аналог пральної машини. «Таким часто користувалася, правда, не зовсім за призначенням, наша легендарна землячка Явдоха Зубиха, персонаж повісті «Конотопська відьма» Григорія Квітки-Основ'яненка, — посміхається Олександр Петрич. —

Англійська мініатюрна манжетна праска кінця ХІХ століття.

Читаємо: «...Тут зараз узявши, зняла з голови очіпок, сіду, як молоко, косу розпустила, узяла білу сорочку, та й наділа на себе, та ні пояса, ні плаhti не підв'язала, так і стала по хаті ходити та шептати усяке колдовство, та у всякім углі тричі спльовувала; далі узяла жлукто та й положила його серед хати і стала знов щось по-відьомськи бормотати; далі узяла з кухлика якоїсь води та, усе бормочучи, побризкала тою водою і себе, і жлукто усередині... А кіт що є духу нявчить, а далі аж на ноги устав та потягнувся і засвітив очима ще дужче, чим каганець у хаті палав... Тут Явдоха мерщій у жлукто і полізла (...), а як вилізла, так стала дівкою! Та й дівка ж немудра! І молода, і хороша, і чорнява, і ще, мабуть, красивіша від чернігівської протопошівни!...»

Жлукто або зольниця — це видовбана зі стовбура дерева висока емність, в якій долили (відбілювали) білизну, полотно. Процес прання був тривалим, ретельним: спочатку білизну заливали гарячою водою, клали гарячий камінь для підтримки температури, додавали подрібнений попіл (золу). Білизна відмокала. Потім жінки йшли до водойми, полюскали білизну і вивішували її на сонці, яке довершувало процес відбілювання тканин.

Чисельні колекції в Олександра прасок, м'ясорубок, вагів, ночов, вуликів, вишитих сорочок і рушників. Сани-копанічки в експозиції — зроби-

Фрагменти учнівського зошита 1930-х років.

«Надуванці» конотопських красунь.

лені дідусем колекціонера наприкінці 1940 року. «Активно експлуатувалися більше 30 років. Такими саньми селяни перевозили малогабаритні вантажі: дрова, мішки з сільськогосподарською продукцією, — розповідає Олександр. — Вони мали подібну до кінних господарських саней конструкцію, але різнилися меншими розмірами та тим, що приводилися у рух фізичними зусиллями людини. Діти та молодь використовували їх і для зимових розваг».

Жінки та дівчата не оминуть роздивитися «лускавки», «надуванці», «світлячки» — ефектне намисто з дугих скляних намистин (дуге скло), які з'явилися у кінці ХІХ століття. Їх зберегли, переважно, старі світлини. При виготовленні такого намиста на одну нитку могли нанизувати намистини різних кольорів. Це надавало прикрасі колоритної яскравості. Декілька взірців автентичного скляного намиста конотопських красунь початку минулого століття є в експозиції приватного музею.

Пам'ять як скарб

Немало в цьому приватному музеї речей, які свідчать про трагічні події у житті Конотопщини. Є скриня з унікаль-

ним написом на кришці всередині про конфіскацію у 1931 році усіх речей із неї — бо господарі не виконали продплани. І коли на неї дивитися, згадується діалог: «А що там у скрині? — Скарби. — Золото і срібло? — Пам'ять!...»

Швейну машину, вироблену на одному із заводів Зінгера, в місті Клайдбанк у Шотландії, в 1913 році, передала в музей жителя Конотопа Солодовникова Тетяна (1949 р.н.). Їй дісталася у спадок від баби Шури — Поздняк Олександри (1895 р.н.), яка була з заможної сільської родини, що могла собі дозволити свого часу таку вартісну покупку. Жінка була дуже вправною модисткою — і це допомагало вижити і в роки Голодомору, і пізніше.

Є великі жорнові камені ХVІІ століття, часів існування Конотопської фортеці, впевнений Олександр Петрич. Коли їх відкопали на вулиці Волочаївській (там була річка), пропонували забрати відділу культури, але офіційні особи оперативно на такі знахідки не вміють реагувати, відмовилися. Є й менші жорна — теж із землі; там їх ховали в роки Голодомору, бо логіка червоних комісарів була такою: якщо мали люди чим молоти зерно — значить, було що молоти.

Педагог із багаторічним досвідом Наталія Васильченко передала фрагменти учнівського зошита 1930-х років (разом із згадуваною ножною ступою та хромовими жіночими чобітьми). Є й журнал «Роботниця» лютого 1930 року. Одна з найцінніших родинних реліквій — фото 1937-го, з трирічною мамою, яка сидить на колінах у своєї матері Олександри, — єдина довоєнна світлина.

Олександр Петрич укладає каталог зібраних речей. Їх кілька тисяч. Збирач часто ділиться своїми надбаннями з іншими і поза власним обійстям. Дві виставки приватного музею демонстрували в Конотопському краєзнавчому музеї імені Олександра Лазаревського. Приватний музей надавав експонати для шкільних заходів. Загалом колекціонер каже, що мріє про більші виставкові площі. ■

■ АКТУАЛЬНО

Не згайте часу і... прощайте образи

Регулярні самообстеження, профілактичні огляди і здоровий спосіб життя допоможуть запобігти раку грудної залози

Мирослава КРУК

Жовтень — місяць обізнаності та боротьби з раком грудної залози. Символом жовтня є червона стрічка, яка нагадує: немає нічого важливішого за здоров'я. На жаль, рак грудної залози посідає друге місце за кількістю випадків онкологічних захворювань у світі та перше місце за кількістю онкологічних недуг серед жінок. Міжнародна медична статистика тривожить: 2021 року очікується близько 2,5 млн нових випадків раку грудної залози. Кожна десята жінка ризикує виявити в себе цю проблему. Пухлини грудної залози трапляються і в чоловіків, проте, як свідчать статистичні дані, така ймовірність у 100 разів нижча, ніж у жінок. Профілактичне самообстеження молочних залоз, регулярні огляди у фахівців допоможуть уникнути складної недуги. Адже якщо виявити пухлину на ранній стадії, вірогідність одужання перевищує 95%.

Серед основних причин захворювання — генетичний чинник, каже відомий столичний лікар-мамолог Ігор Ковальчук. Ідеться про випадки раку молочної залози у кровних родичів (у матері, сестри, дочки, бабусі). Негативний вплив справляють гормональні фактори — порушення репродуктивної функції: безпліддя, ранній (до 12 років) або пізній (після 16 років) початок менструацій та пізня менопауза (після 55 років), ранній клімакс (до 45 років), перші пологи у віці після 35 років.

У зоні ризику, за словами фахівця, також жінки, які тривалий час вживають гормональні контрацептиви, ведуть малорухливий спосіб життя, переживають стреси, не отримують задоволення від статевого життя, мають порушену функцію щитоподібної залози. А також ті, хто хворів на фіброзно-кістозну мастопатію чи атипичну гіперплазію, мають надмірну масу тіла, палять і вживають алкоголь. Негативні наслідки можуть мати травми молочної залози і матки.

Профілактичні відвідування мамолога допоможуть запобігти серйозним недугам.
Фото з сайту t1.ua.

Насамперед кожна жінка повинна знати тривожні нюанси, які вказують: із молочною залозою негаразди. Наприклад, мають насторожити ущільнення, які з'явилися в молочній залозі; коли одна із залоз несприродно збільшилася або дивно опустилася; якщо ділянка шкіри, яка вкриває молочну залозу, зморщилася і нагадує апельсинову шкірку. Важливо також вчасно відчутти, що ваше передпліччя набрякає, що пупчик молочної залози втягнувся всередину і з нього витікає темно-жовта або кров'яниста рідина. Зі здоров'ям явні негаразди, якщо збільшилися лімфатичні вузли — під пахвами чи під ключицями.

«Кожна з цих ознак може свідчити про онкологічне захворювання, — наголошує Ігор Ковальчук. — Тому не чекайте, що симптоми минуть самі по собі. В жодному разі не вдавайтеся до самолікування. Виявивши хоча б одну з цих ознак, негайно зверніться до лікаря. Пам'ятайте: з'явивши

час, коли хворобу можна зупинити на ранній стадії, ви зробите фатальну помилку. Лише комплекс методів ранньої діагностики істотно збільшує можливість виявити рак молочної залози на ранній стадії та вилікувати захворювання».

Кілька простих та дієвих порад для запобігання та своєчасної діагностики захворювань грудної залози:

- Проводьте регулярні самообстеження (на 7-12 день менструального циклу або щомісячно під час вагітності чи в менопаузі). Звертайте увагу на симетричність залоз, колір та текстуру шкіри, наявність виділень із сосків, ущільнення в грудних залозах та в пахвинних зонах.
- Починаючи з 20 років, регулярно відвідуйте мамолога та проходите профілактичні УЗД грудних залоз принаймні 1 раз на 2 роки. Після 30 років відвідуйте мамолога та проходите УЗД щорічно.
- Проходьте регулярні мамографічні обстеження, починаючи з 40 років — 1

■ МАЙТЕ НА УВАЗІ

Існує думка, що одним із пускових механізмів онкологічних захворювань є непрості образи. Її розділяє і лікар-мамолог Ігор Ковальчук. «Я переконаний: люди, які є активними, мають снагу до самореалізації, живуть в емоційній згоді з собою, вміють любити і бути вдячними за любов, значно менше хворіють і легше впорються з недугами. Натомість накопичені образи, невміння прощати, озлобленість та агресивність, як і почуття невдоволення собою й невмотивована прискіпливість до близьких, підточують організм і запускають механізм важких недуг. У жінок від такої дисгармонії насамперед потерпають молочні залози».

раз на 2 роки, а починаючи з 50 років — щорічно, якщо іншого не призначив лікар. У разі високої мамографічної щільності грудних залоз можливо проведення МРТ з контрастуванням.

● Обов'язково повідомляйте лікаря, якщо у вашій родині були випадки захворювання на рак грудної залози, яєчників, простати чи товстого кишечника, особливо якщо таких випадків декілька або вони виникали у віці до 50 років. У такому разі вам буде запропоновано визначення мутацій генів BRCA1 та BRCA2.

● У випадку наявності мутацій BRCA1 чи BRCA2 відвідуйте мамолога та проходите УЗД грудних залоз раз на пів року, а починаючи з 30 років робіть МРТ грудних залоз із контрастуванням щорічно.

● Підтримуйте здорову масу тіла, обмежуйте в раціоні кількість «швидких» вуглеводів та тваринних жирів. Будьте фізично активними не менше 150 хвилин на тиждень.

● Обмежуйте споживання алкоголю. Рекомендовано не вживати понад 14 алкогольних одиниць на тиждень, що в перерахунок на добу становить ~200 мл сухого вина.

● Відмовтеся від паління, в тому числі електронних цигарок.

● Пронідайте час емоційному здоров'ю. ■

Леся ХОРОЛЬСЬКА

■ ДО СЕЗОНУ

Природа засинає — і з нею разом я?

Щоб подолати осінню сонливість і не допустити сезонної депресії, не ігноруйте режиму дня, більше гуляйте на свіжому повітрі і знаходьте приводи для радості

Хронічна сонливість — один із поширених осінніх симптомів. Такий стан лікарі найчастіше пояснюють зменшенням інтенсивності сонячного світла, від якого залежить вироблення гормону мелатоніну, відповідального за регуляцію добових ритмів. Це позначається на загальному стані організму і настрої. Холодна, дощова погода — лише додатковий фактор, хоча самопочуття багатьох людей справді залежить від зміни погоди.

«Зі зменшенням світлового дня дійсно виникає більша сонливість. І якщо ви різко зміните свій біологічний ритм: станете раніше лягати спати чи навпаки — прокидатися раніше, то проковуватимете розвиток депресивних реакцій, — застерігає лікарка-психіатр Олена Семенчук. — Ви маєте спати не менше шести з половиною годин на добу. До речі, ми самі часто проковуємо себе на штучне порушення сну. Тож знесилоємось, починаємо переїдати, набирати вагу, занепадаємо духом, бо не подобаємося собі, і все — порочне коло замкається. Тому здоровий спосіб життя у всіх його проявах дозволить уникнути багатьох недуг, у тому числі й такої неприємної речі, як сезонна депресія».

Сонливість може виникати і через нестачу певних мікроелементів, скажімо, вітамінів групи В. Вони містяться в м'ясі, пе-

чінці, дріжджах, а також в яйцях, рибі, сирі, зелених овочах і крупах. Враховуйте це, формуючи денний раціон.

Аби подолати осінній брак бадьорості і хронічне бажання спати, лікарі радять дотримуватися певних правил. Скажімо, не ігнорувати режиму дня, достатньо виспатися (лягати раніше, тоді вранці почуватиметеся більш свіжими і сповненими сил). Робіть ранкову зарядку, якщо є можливість — поспіть удень бодай хвилин 15. Дотримуйтеся дієти, зменште кількість вуглеводів у раціоні. А також відмовтеся від алкоголю, сигарет, натомість знаходьте можливість для щоденних прогулянок на свіжому повітрі.

Люди як біологічні істоти реагують на зміну сезону певним зниженням життєвого тону, сповільненням обмінних процесів. Усе це пристосувальна реакція до зменшення світлового дня, коливань магнітного поля землі, стверджує лікарка. Але деякі особи значно чутливіші до сезонних змін, по-

годи, і їх адаптація відбувається складніше. У таких людей настає знесилення, погіршення настрою — і цей стан лікарі називають осінньою депресією. Як бути в такій ситуації?

Олена Семенчук радить «ввімкнути» адаптивний аналіз: а що, власне, відбувається? Наскільки серйозні чи надумані проблеми, які нас тривожать? Якщо вчасно «проговорити проблему», то не допустите розвитку депресивної реакції, наголошує фахівець. Депресія розвиватиметься тоді, коли ви вже готові відреагувати на неї депресивно. «Саме ось цю готовність треба ліквідувати, — переконана лікарка. — Але не шляхом боротьби з собою. Якщо боретеся з собою, ви себе знесилюєте. Все, що ви робите в житті, має відбуватися із задоволенням. Ви не встановлюєте табу на якісь продукти, а просто вибираєте нові, навіть смачніші. Не забороняєте собі відвідати якісь заходи, а просто розширюєте можливості. Якщо ви змінюєте життєві стереотипи за принципом розширення можливостей, у

Коли «осінній сон» заважає сконцентруватися на роботі...
Фото з сайту heilpraxisnet.de.

вас значно менше шансів піддатися депресії».

Фізичне навантаження сприяє виробленню в організмі ендорфінів, які відповідають за гарний настрій. Але навантаження мають бути приємними — не виснажливими, каже лікарка. Якщо говорити про харчування, то нестача серотоніну (так зва-

ний нейромедіатор) також провокує зниження настрою. Аби поповнити його запаси, варто їсти банани і горіхи. Не забувайте про м'ясо індика, молочні продукти, які забезпечують синтез серотоніну.

І що найважливіше: даруйте собі позитивні емоції і створюйте навколо атмосферу радості. ■

Олексій ПАВЛИШ

Після матчів збірних топ-клуби УПЛ «Динамо» і «Шахтар» готуються до ключових у контексті боротьби за євровесну поєдинків Ліги чемпіонів — проти «Барселони» та «Реала» відповідно.

Перед іграми з іспанськими грандами і кияни, і донеччани досить легко розгромили «на класі» слабших суперників — «Зорю» і «Львів». При цьому настільки впевнена перемога «гірників» над луганчанами (6:1) стала дещо несподіваною, оскільки раніше бронзові призери неодноразово давали бій віцечемпіонам та навіть обігрували їх.

Через кадрові проблеми наставник «Зорі» Віктор Скрипник не міг розраховувати на кількох важливих футболістів лінії захисту, тому обрав максимально атакувальну модель (із 4 номінальними форвардами в основі), утім результату це не принесло.

«Чому аж 1:6? Бо «Шахтар» такий хороший. Ми граємо і живемо від матчу до матчу. Якщо в нас хтось випадає або з якихось причин не грає, то це дуже позначається на нас. Потрапили під коток, так можна сказати», — визнав Скрипник.

Попри розгромну поразку, він заявив, що не став би міняти схему.

«Я нічого не став би перегравати. Тут справа випадку. Перший гол: вибій м'яч правильно — і все, але чиркнув — і вихід один на один. Усі ці нюанси зіграли проти нас. У нас був хороший момент за рахунку 1:0, коли могли забивати. За такі моменти з такими суперниками чіпляєшся — і потім трохи впевненіше себе почуваш. Але цього разу не вийшло», — резюмував тренер луганчан.

Натомість його колега з «Шахтаря» Роберто де Дзербі похвалив своїх підопічних, але додав, що вони мали забивати більше.

«Завжди є щось, що не дозволяє мені радіти на сто відсотків. Наприклад, у першому таймі ми повинні були забити не три, а більше м'ячів — чотири або п'ять. По-друге, на початку конструкції від оборони ми припустилися декількох помилок, одна з яких призвела до голу в наші ворота. Це мені не сподобалося», — сказав італієць.

Також фахівець розповів про підготовку до матчу з «Реалом» — із мадридцями «гірники» зіграють у Києві у вівторок ввечері.

«Перемоги завжди допомагають жити легше і готуватися до наступних матчів. Грати в Лізі чемпіонів завжди цікаво. Ми хочемо постійно виступати добре. Звичайно, ми намагаємося робити все, щоб в Лізі чемпіонів кваліфікуватися далі, але я вважаю, що перша мета «Шахтаря» на цей сезон — виграти чемпіонат України», — додав він.

Водночас чинний чемпіон та головний

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

В очікуванні більшого

Перед ключовими поєдинками у Лізі чемпіонів українські «гранди» розім'ялись на внутрішній арені

Динамівець Денис Гармаш минулого уїк-енду забив 50-й гол у кар'єрі.
Фото: з сайту «Динамо».

конкурент «гірників» «Динамо» зберегло відрив у три бали, розгромивши на виїзді «Львів». Попри впевнену перевагу за рахунком, у киян у першому таймі виникли певні труднощі. Спочатку Владислав Супряга, який після провалу з трансфером до Серії А поки не може знайти себе, не влучив у порожні ворота з кількох метрів, потім його ж неонов'язковий фол призвів до голюватої атаки суперника. Реакція тренера киян Мірчі Луческу була миттєвою: румунський наставник зняв Супрягу з поля ще до перерви, випустивши більш досвідченого Гармаша, котрий, до речі, віддячив за довіру «дублем».

«Рання заміна Супряги — це можливість йому подумати про те, що було на полі, про те, що він зривав. Він не забив гол, який мав забити. Потім він сфолював на нашій половині поля, звідки вийшов пенальті. Він мав бути більш уважним і сконцентрованим у цих двох епізодах».

У Влада дуже хороші фізичні якості, хороша техніка — у нього все є для нападника. Але він повинен розуміти, що професійний футбол — це також характер, увага і концентрація. Він повинен зрозуміти висновки з цієї заміни. Це життєвий урок для професійного футболіста», —

пояснив свої дії Луческу.

При цьому він похвалив інших своїх футболістів та відзначив важливість якісної підготовки до виїзного матчу проти «Барселони», який відбудеться уже цієї середи.

Центральний же матч туру за динамікою та драматизмом видали претенденти на бронзу — «Олександрія» та «Ворскла». У цьому поєдинку було все: і важка травма (серйозного ушкодження коліна зазнав лідер олександрійців Кирило Ковалець), і «дубль» новачка (за полтавчан знову відзначився бразильський форвард Рангел), і сутички з вилученнями.

Моменти, аби відзначитись, були в обох команд, проте полтавчани реалізували їх краще і перемогли. Таким чином, підопічні Максимова виграли вже четвертий поєдинок поспіль та закріпились у топ-3, далі — серйозний іспит проти «Шахтаря».

А на дні турнірної таблиці поки залишається «Маріуполь», який із молоддю «Шахтаря» не програв цього сезону лише 2 матчі з 11. Маючи досить непогану атаку та забивного форварда (Андрій Кулаков із 6 голами у лідерах бомбардирської гонки), азовці через брак досвіду все ніяк не можуть зачепитися бодай

■ ТАБЛО

Прем'єр-ліга. 11-й тур. «Шахтар» — «Зоря» — 6:1 (Фернандо, 11, 36; Педрінью, 28; Тете, 71, 90+1; Сікан, 80 — Гладкий, 63), **«Маріуполь» — «Металіст-1925» — 1:2** (Кулаков, 3 — Марлісон, 71; І. Зубков, 90), **«Львів» — «Динамо» — 1:4** (Чирьяк, 36 (пен.)) — Буяльський, 38; Циганков, 45+1; Гармаш, 58, 83), **«Дніпро-1» — «Колос» — 2:0** (Ігнатенко, 23; Довбик, 38), **«Минай» — «Десна» — 0:0**, **«Олександрія» — «Ворскла» — 1:2** (Калужний, 53 — Рангел, 14, 39).

Турнірна таблиця:

	І	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	11	9	2	0	29-3	29
2. «Шахтар»	11	8	2	1	29-6	26
3. «Ворскла»	11	7	3	1	21-8	24
4. «Дніпро-1»	11	7	1	3	16-12	22
5. «Зоря»	11	6	2	3	23-15	20
6. «Олександрія»	11	5	3	3	11-9	18
7. «Десна»	11	5	2	4	13-16	17
8. «Металіст-1925»	11	5	1	5	11-14	16
9. «Верес»	10	3	3	4	9-12	12
10. «Рух»	10	3	2	5	8-12	11
11. «Колос»	10	3	2	5	7-16	11
12. «Ігулець»	10	2	2	6	9-18	8
13. «Львів»	11	1	3	7	7-19	6
14. «Чорноморець»	10	1	3	6	11-24	6
15. «Минай»	9	1	3	5	6-12	6
16. «Маріуполь»	11	1	1	9	13-27	4

Бомбардир: Циганков («Динамо») — 8.

за нічию. Так сталося і в останній зустрічі з «Металістом-1925». Підопічні Остапа Маркевича швидко відкрили рахунок зусиллями того ж таки Кулакова, але харків'яни наприкінці матчу таки вирвали перемогу.

«Який може бути коментар?»

Замість того щоб виграти з перевагою в 2-3 м'ячі, ми програли. Це чергове підтвердження того, що досвід відіграє велику роль на такому рівні.

Щоб реалізовувати моменти, необхідна, як кажуть, набита нога. У нас же молоді хлопці. Будемо працювати далі і виховувати молодь для українського футболу.

У нас молоді хлопці, яким необхідно зрозуміти, що вони грають у УПЛ — як на полі, так і за його межами. Ці хлопці ще перебувають у процесі футбольного дорослішання. І зараз ми, і вболівальники, і клуб, є свідками цього процесу. Якщо вони зрозуміють, що потрібно багато працювати, значить будуть грати у великому футболі. Якщо ні — то вже нічого не зробиш», — констатував Маркевич-молодший. ■

■ ФУТБОЛ

Фінішна обіцянка

Українським футболістам не вдалося закріпитися на другій позиції у своїй кваліфікаційній групі на шляху до ЧС-2022

Григорій ХАТА

Неймовірно коротким виявилось емоційне піднесення від турнірних успіхів збірної України у відборі на чемпіонат світу 2022 року. Перегравши в гостях збірну Фінляндії, «синьо-жовті» взяли, було, під свій контроль ситуацію в турнірній таблиці групи D. Після успішного вояжу до Гельсінкі від «синьо-жовтих» у заключних двох матчах групового етапу вимагалось небагато: аби залишитися на другому місці в «пульці» й без озирання на опонентів потрапити до «плей-оф» планетарної кваліфікації, команді Олександра Петракова потрібні були шість очок у спареному протистоянні з прямим конкурентом — збірною Боснії та Герцеговини.

З огляду на суперника завдання виг-

лядало не надто складним. У десяти зіграних перед побаченням з «синьо-жовтими» поєдинках боснійські футболісти здобули лише дві перемоги — над зовсім негрізним Ліхтенштейном та скромним Казахстаном. Тож на полі фартової для української збірної «Арени Львів» проблем начебто не мало бути.

Швидко забитий Андрієм Ярмоленком м'яч (44-й за ліком у складі національної команди) аргументовано підкріпив зроблені припущення. Залишалося лише одне: українські збірники мали втримати перевагу й не повторити помилок п'яти перших матчів кваліфікації, коли на останніх хвилинах вони втрачали переможний рахунок.

На жаль, у грі проти Боснії та Герцеговини українські збірники знову наступили на ті ж самі граблі: дозволили су-

У матчі проти Боснії та Герцеговини Андрій Ярмоленко забив свій 44-й м'яч за збірну України.
Фото пресслужби УАФ.

пернику перехопити ініціативу й під завісу двобою зрівняти рахунок.

На думку захисника «синьо-жовтих» Іллі Забарного, головною проблемою для його команди в тому матчі стала погана реалізація своїх моментів. «Ми добре вибігали в контратаки, але не вистачило останнього пасу», — зазначив молодий динамівець.

Утім якщо копнути глибше, то знову спливає на поверхню стара хвороба української збірної, котрій не вдається на високому рівні відіграти кілька відповідальних поєдинків поспіль. Після успіху в Гельсінкі Олександр Петраков вирішив узагалі не змінювати переможний склад. Як результат, у матчі проти Боснії та Герцеговини його підопічні виглядали втомле-

■ ТАБЛО

Чемпіонат світу. Кваліфікація. Група D. Україна — Боснія та Герцеговина — 1:1 (Ярмоленко, 15 — Ахмедходжич, 77; У: П'ятов, Тимчик, Забарний, Кривцов, Матвієнко, Соболев, Степаненко, Шапаренко (Сидорчук, 72), Циганков (Булеца, 82), Ярмоленко (Зубков, 82), Яремчук (Сікан, 72)).

Турнірне становище: Франція — 12 (6 матчів), Україна — 9 (7), Фінляндія — 8 (6), Боснія та Герцеговина — 7 (6), Казахстан — 3 (7)

ними. Не дивно, що в одному з епізодів український захист дав тріщину. Зрештою, не склалася у збірної України й гра в нападі.

Тож тепер масмо констатувати: за втраченими очками українська команда посідає у віртуальній турнірній таблиці лише четверте місце. Щоправда, її прямі конкуренти — збірні Фінляндії і Боснії та Герцеговини — не зможуть без втрат подолати фінішу пряму. Відтак кінцівка групового відбору обіцяє бути напрочуд цікавою. «Ми будемо битися до кінця, це я вам обіцяю», — наголосив очільник «синьо-жовтих» Олександр Петраков. ■

СІНЕМА

Гра на виживання

Південнокорейська топмодель стала зіркою культового серіалу

Дара ГАВАРРА

Щойно вийшовши на Netflix, південнокорейський серіал «Гра у кальмара» став просто «вірусним», адже у вересні за кілька тижнів він перетворився з просто популярного на культовий. Дійшло до того, що стрічка про шоу з елементами гри, яке перетворилося на смертельні гонки на виживання, стала локомотивом моди, адже костюми та взуття учасників «Гри в кальмара» тепер замовляють в інтернеті за шалені гроші. Уявити, що уніформа, як у в'язнів тюрми, може коштувати, як плаття от кутюр, просто неможливо — але сьогодні це вже реальність.

Що й казати про виконавців ролей серіалу. Так, 27-річна корейська топмодель Чон Хо Ен тепер не лише зірка у своїй країні, вона відтепер світова знаменитість, адже серіал займає перші сходинки серед переглядів і має надзвичайно (можливо, й не надто заслужено) високий рейтинг. Та й у соцмережах на сторінку Чон Хо Ен лише за кілька днів підписалося 18 млн нових

підписників. Крім того, всесвітньо відомий бренд Louis Vuitton, з яким дівчина вже працювала раніше, оголосив її своїм новим амбасадором.

Що відомо про нову суперзірку? Дівчина народилася у передмісті Сеула, з дитинства захоплювалася світом моди, тому вже підлітком працювала фрілансером на Тижнях моди в Сеулі, в 16 років стала працювати моделлю, а вже згодом співпрацювала з такими гігантами модної індустрії, як Chanel, Bottega Veneta, Louis Vuitton, Schiaparelli, Dolce&Gabbana, Prada. Про акторство Чон Хо Ен не думала, хоча кінематограф змалечку дуже любила. Що цікаво, дівчину ніколи не приваблювали трилери чи хорор, а от артхаусні стрічки їй завжди подобалися. Та життя підносить ще й не такі сюрпризи... ■

Чон Хо Ен.

РОЗЧАРУВАННЯ

Пограбування «вхолосту»

Індійський злодій, що обікрав податківця, залишився невдоволений

Варка ВОНСОВИЧ

Злодій зі штату Мадхья-Прадеш, що в Індії, довго, мабуть, вибирав собі жертву — так, щоб добряче поживитися, — проте прогадав. Обравши для своєї спецоперації будинок заступника збирача податків Трилочана Сінгха Гаура, що в місті Хатагеон, зловмисник гадав, що натрапить на купу грошей та коштовностей. Яким же було його розчарування, коли дове-

лося задовольнитися 30 тисячами рупій (приблизно 10 тисяч 500 грн) та якимись брязкальцями. Розлючений злодій, скориставшись ручкою й блокомотом господаря дому, залишив йому зухвалу цидулку: «Для чого замикати будинок, якщо в ньому немає грошей?».

Лише через два тижні, повернувшись додому, пан Трилочан зрозумів, що його пограбували, і звернувся до місцевої поліції. Звісно ж, правоохоронні органи завели

кримінальну справу, проте хтось «злив» у соцмережі фото записки злодія, яке миттєво поширилося в інтернеті. Навряд чи ця цидулка допоможе слідству, а ось підняти на кпини власника помешкання може — ну що з нього за податківець, у домі якого немає ні колекції дорогих годинників, ні антикваріату, ні коштовностей, зрештою — грошей. Йому б до наших владних слуг народу на вишкіл — ось у кого можна повчитися. ■

ПОГОДА

20 жовтня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер південно-західний, 7-12 м/с. Температура вночі +1...+3, удень +12...+14.

Миргород: без опадів. Уночі -1...+1, удень +10...+12.
Вінниця: без опадів. Уночі +2...+4, удень +14...+16.

Одеса: без опадів. Уночі +4...+6, удень +14...+16.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, без опадів. **Трускавець:** уночі +5...+7, удень +14...+16. **Моршин:** уночі +5...+7, удень +14...+16.

сонячно

мінлива хмарність

хмарно

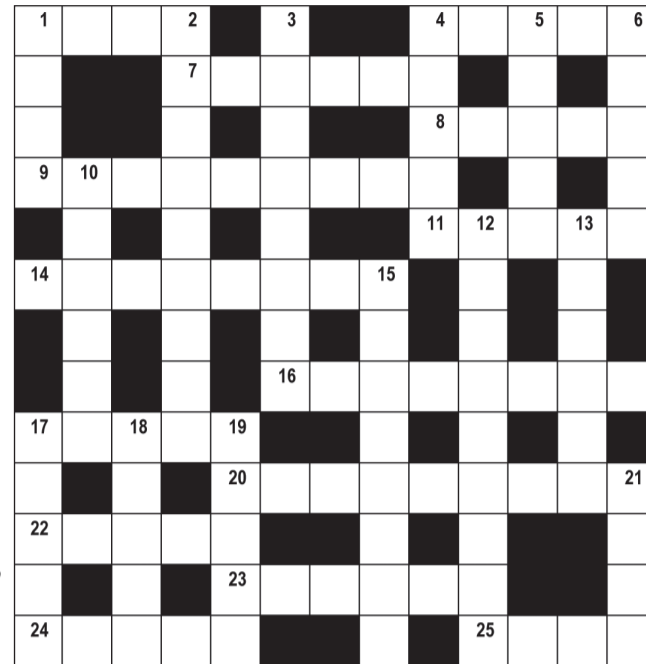
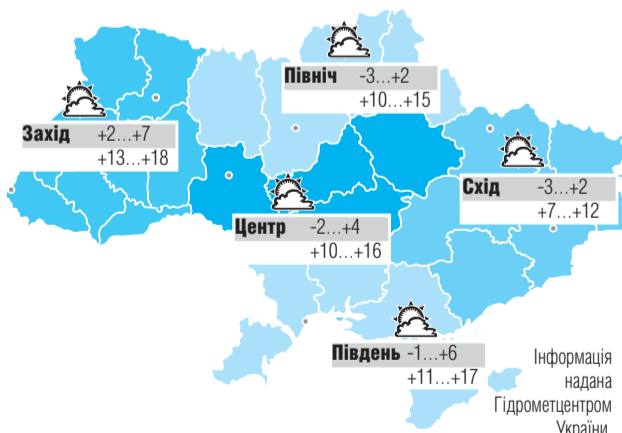
дощ

сніг

дощ, гроза

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №94

По горизонталі:

1. Місто в Єгипті, де розташовані знамениті піраміди та Сфінкс.
4. Середньовічне єврейське громадське самоуправління.
7. Кисломолочний напій.
8. Князівський чи боярський дім на Русі.
9. Урядова установа, яка видає державними коштами, державним майном.
11. Залізни чи дерев'яні прутки на вікнах в'язниці.
14. Давня столиця єврейської держави, де стояв головний Храм.
16. Великий промисловий центр на Дніпропетровщині.
17. Жіночий стан.
20. Слово, яким українці називали Голодомор, коли про це було заборонено говорити.
22. Вид громадського транспорту, де практично не буває заторів.
23. Шлях, напрямком, стежка.
24. Дохід від здачі в оренду землі, майна.
25. Земноводна тварина, яка стала символом заздрості.

По вертикалі:

1. Німецький варіант імені Іван.
2. Дощатий настил під стелею для зберігання речей.
3. Модна в другій половині XIX ст. широка спідниця на тонких обручах, яку одягали під основну для додавання пишності.
4. Гроно калини.
5. Отруйна змія.
6. Карпатський етнос, пере-

Кросворд №93 від 12—13 жовтня

ПРИКОЛИ

— А ти чув, яке опудало сусід поставив у себе на городі?
— Яке?
— До того жажливе, що ворони повернули врожай за минулий рік.

Подруга — подрузі:
— Ти навіть чоловіка вдома одного залишила? Він же пиво пите цілими днями, друзів водитиме.
— Так я хочу холодильник розморозити, треба, щоб хтось усе з'їв.

А чому ви вирішили розлучитися з дружиною?
— Вона зизоока.
— Зачекайте, ви 15 років про-

жили разом і не бачили, що вона зизоока?
— Я думав, що вона мені бісики пускає.

Чоловіка з серйозними переломними запитують у приймальню покої лікарні:
— Ви одружені?
— Ні, я потрапив під машину.

Життя вдалося — це коли в п'ятницю ввечері виходиш із дому по вечеряти і про всяк випадок береш закордонний паспорт.

Якщо тобі хочеться виговоритися, розкажи все чоловікові. Він нікому не розповість, бо все одно не слухає.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон редакції: +38 091 625 66 32
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41 sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенки були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009094 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 480—481
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», Газета виходить у вівторок—середа (спарений номер) і п'ятницю, двічі на тиждень
Тираж 86734